

Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatné na jeden rok je 31,42 + 1,58 (HST) = 33 kan. dolarů Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.	Agreement # 40005374/ Registration # 09089	Committed Á délai convenu	Telefon: 416/530-4222 647/728-0654
	Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku! ISSN 1186-9283 (Print) ISSN 1923-1784 (Online)		Praha: 222-261-811 E-mail: abe@zpravy.ca abe@satellite1-416.com

No. 6.

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

(564.)

Thursday,

Vol. 26.

June 16,

2016

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
satellite1-416.com – zpravy.org – zpravy.ca – spravy.ca

Dvakrát *Bratři* na Hot Docs 2016

Na letošním festivalu dokumentárních filmů, který se konal v Torontu od 28. dubna do 8. května byly dva filmy, které reprezentovaly Českou republiku. Časoběrný dokument Heleny Třeščíkové *Mallory*. Po unikátních časoběrných dokumentech *Marcela*, *René* a *Katka* přichází dokumentaristka Helena Třeščíková s novým filmem, v němž 13 let sleduje hlavní hrdinku Mallory, která se po těžkých životních peripetiích odhodlaně snaží vrátit do běžného života. S Mallory se život nemazlil, ona se však po porodu syna dokázala vymanit z drogové závislosti a zvládla i období, kdy se ocitla s dítětem na ulici a žila jako bezdomovec. Mallory dnes na střední odborné škole studuje obor Sociální činnost a své uplatnění nakonec našla v pomoci těm, jejichž životy zná nejlépe – lidem na okraji společnosti. Film *Mallory* je tak, kromě jiného, filmem o naději, že každý má šanci změnit svůj život. (*Aerofilms*).

Druhým českým filmem a prvním z pěti, které jsem na festivalu Hot Docs viděla byla koprodukce Ruska, Česka, Německa a severní Koreje *V paprscích slunce*. Tento film byl rovněž uveden na plzeňském festivalu *Finále a Satellite* o něm psal v minulém čísle. I když jsou určitá fakta o severní Koreji známé, je tento dokument skutečně šokující. Přestože je udělán zvláštním způsobem je naprosto přesvědčivý. Což potvrdili nejen přítomní diváci, ale i pořadatel, který uváděl filmy. Jedná se o zvláštní spolupráci mezi filmaři a korejským policejním režimem. Přestože byl ruský režisér Vitalij Manskij pod neustálým dohledem, podařilo se mu zachytit syrovou skutečnost denního života v Pchjongjangu. Scény, které měly být dokumentem, jsou nainscenované, několikrát opakované. Takže je to skutečný smutný dokument, o tom

Z polského filmu *Bratři*

jak se v severní Koreji vytváří nepravdivá propaganda a jak i malá holčička, která má být hrdinkou filmu, tímto systémem trpí.

Polsko bylo zastoupeno čtyřmi filmy. Něco přes hodinu trvající film *Bratři*, je o sourozencích, z nichž jeden je malíř a druhý kartograf, kterým se podařilo utéct ze sibiřského gulagu do Kazachstánu. Režisér Wojciech Staroń začal s natáčením v Kazachstánu, oba bratři se však narodili na Ukrajině, ale byli deportováni za Stalina na Sibiř, kde prožili svoje mládí. Starší z bratrů pořídil několik amatérských záběrů z tohoto období, což se objevilo i v tomto dokumentu. Teprve před nedávnem, když je jim již přes devadesát, se přestěhovali z Kazachstánu do Polska. Velká část dokumentu se právě odehrává v současnosti v domě, kde žijí. Smutnou epizodou v závěru je událost, při které polské velvyslanectví v Bruselu udělá malíři retrospektivní výstavu, kam oba bratři zajedou. Po návratu zjistí, že jim shořel jejich dům. Film je úžasný nejen jako dokument, ale i skvělou kamerou, zachycující přírodu a interiéry domu. Chvillemi film připomíná Andreje Tarkovského, takže se nechce ani věřit tomu, že se jedná o dokument. Nejdůležitější na filmu je to, že vystihuje vztah obou bratrů.

Shodou okolností běžel na festivalu i norský film se stejným názvem. Podobně jako Helena Třeščíková se Aslaug Holm zabývá delším obdobím. Během čtrnácti let filmuje své dva syny, jejich vzájemný vztah, život ve škole, v rodině s matkou. Důležitý je i otec chlapců, který se snaží v dětech vzbudit lásku k fotbalu, nikoliv kvůli tomu, aby se chlapci stali hvězdami, ale aby rozvíjeli své schopnosti a dokázali v životě improvizovat. Když bratři dospívají, nastává problém, že nechtějí být filmováni.

Namítají, že je už dost materiálu. Nakonec se přece jen režisérce podařilo dokument dokončit.

Nejvíce filmů na festivalu bylo ze Spojených států a Kanady. Z roku 2008 pochází film Steva Jamese a Petera Gilberta *At the Death House Door (U dveří domu smrti)*. Vězeňský kaplan Caroll Pickett pracoval s odsouzcenci k trestu smrti v texaské věznici v Huntsville. Už samotné téma vzbuzuje v člověku obavy. Caroll Pickett si toto povolání dobrovolně ne zvolil, ale když jej začal vykonávat, snažil se aktivně zapojit vězně, kteří byli odříznuti od společnosti, do života třeba tím, že vytvořil s vězni pěvecký sbor. Naučil se s nimi sdílet skutečnost. Věnoval se jim tak, že se mu kvůli tomu rozpadlo manželství. Součástí filmu je i příběh Mexičana Carlose De Luny, který je popraven, ačkoliv se jeho vina nikdy neprokáže. Celý příběh dokazuje absurditu trestu smrti a v samotném kaplanovi vyvolává otázku nad svým vlastním působením. Film byl součástí retrospektivy dokumentů, které Steve James vytvořil.

Kanadský dvouhodinový snímek *Spaceship Earth (Vesmírná loď Země)*. Na promítání byl přítomen i režisér Kevin McMahon. Film byl podložen mnoha fakty o prostředí, v kterém žijeme, o tom, co se děje na této planetě. Nejednalo se pouze o současné záběry z vesmíru, ale i o historické videozáznamy, první pohledy pozemšťanů na naši planetu z vesmíru a na odvrácenou stranu Měsíce. Depresivní byl pohled na devastaci planety a života. Film byl uveden citátem jiného Kanadana Marshalla McLuhana: *Nejsme pasažéři na této planetě, ale jsme posádkou na této lodi*. Režisér upozornil na to, že je velice těžké dostat takový film do některého z hlavních televizních kanálů.

M. Gabánková, A. Březina - Foto Hot Docs

V *paprscích slunce*

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK NEWSPAPER
published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222, 647/728-0654

E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

www.spravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ
Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 11
Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)

ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.
\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 31,42 + \$ 1,58 (GST) = \$ 33,00,

pro ostatní svět CND/US \$ 50 .

v ČR 800 Kč, na Slovensku 30 eur.

PDF elektronicky \$ 20 - (dobrovolně)

V ČR 200 Kč, na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9.
Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správci: Tomáš Kaňa a Libor Švorčík. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farář: J. Vaňo. Kaplan: E. Rybánský. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: nedel'a: 10:45.

Luteránský kostel sv. Lukáše, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Nejbližší bohoslužby: 19. 6. v 13 hodin.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Margaret Hassler, Pastor, e-mail mkhassler@yahoo.com

Kat. bohoslužby mimo Toronto
Burlington: St. John Baptist
2016 Blairholme Ave., Burlington, ON. -
Bohoslužby každou druhou neděli v měsíci v 15:00 hodin. Duch. správce: Jiří Macenauer. Tel.: 289/337-2911

Kingston: Kaple Newman House,
192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby budou oznámeny

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče: (Lyndale a Hirchey): 170 Hinchey Avenue. Nejbližší bohoslužby budou oznámeny.

Vineland: St. Helen's Church R.C. Parish,
4156 Maple Grove Rd.

Kat. bohoslužby mimo Ontario
Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: Nejbližší bohoslužby budou oznámeny.

MASARYK MEMORIAL INSTITUTE ZVE PŘÁTELE NA TRADIČNÍ

ČESKÝ A SLOVENSKÝ DEN 2016

SOBOTA 25. ČERVNA NA MASARYKTOWNU

- 11.00 Ekumenická bohoslužba
- 14.00 Slavnostní pochod
- Cvičení dětí a dospělých Sokol Toronto
- Vychodna Slovak Dancers
- Jumping castle pro děti
- K poslechu a tanci hraje John Chlumský
- Tombola
- Svatojánský oheň

■ Stánkový prodej: Jablonecká bižuterie, Video El Canada, Sheppard Hut, domácí houskové knedlíky aj.

■ Možnost her, sportování a dovádění dětí po celé ploše parku, piknik pod širým nebem, potravinové a kosmetické produkty dovezené z ČR a SR, použité knihy

■ Po celý den servis zajišťuje restaurant Praha s nabídkou domácí tradiční české a slovenské kuchyně, stánkový prodej rychlého občerstvení, opečené klobásy a další

Info: úřadovna (416)439 4354 nebo email office@masaryktown.ca 450 Scarborough Golf Club Rd., Toronto, ON

Česká televize

Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování v úterý v 7:30 hodin

na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 520)

E-mail: novavize.ca@gmail.com

Adresa: 7-Auburn Ave. # 1, Toronto ON, M6H 2L6

Informační a imigrační středisko ČSSK

Porady a ověřování dokladů po předchozím zavolání

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, On. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

E-mailové adresy: Ústředí: ustredi@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK: www.cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00.

Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava

496 Gladstone Ave., Toronto

se schází (kromě měsíců července a srpna)

každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,

před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Zásadně však neuvěřujeme články s rasistickým zaměřením, nepřátelské jiným národnostem nebo náboženstvím a podporující násilí.

Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskutuje sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support
of the Government of Canada through Canada Periodical Fund
of the Department of the Canadian Heritage.

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách.

Aktuální vždy v den vyjití novin.

satellite1-416.com

zpravy.ca

zpravy.org

spravy.ca

Toto číslo v PDF

www.6.satellite1-416.com

www.6.zpravy.ca

www.6.spravy.ca

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

kalendar.satellite1-416.com

kalendar.zpravy.ca

kalendar.spravy.ca

Nové divadlo

O jednotlivých představeních

Nového divadla v Torontu

divadlo.zpravy.ca

NHL

Zpravodajství z NHL

nhl.zpravy.ca

Jak vyjdeme

v roce 2016

6 - 16. 6. 2016

7 - 21. 7. 2016

8 - 8. 9. 2016

9 - 6. 10. 2016

10 - 3. 11. 2016

11 - 8. 12. 2016

...v roce 2017

1 - 12. 1. 2017

2 - 9. 2. 2017

3 - 9. 3. 2017

Financial

Kursovní lístek

100 Kč	5,33 CDN
1 CD N \$	18,76 Kč
1 EURO	1,44 CD N \$
1 CND \$	0,69 EURO
1 US \$	1,27 CD N \$
1 CND \$	0,79 US \$

Universal Currency Converter - 9. 6. 2016

1 CD N \$	18,67 Kč
1 EURO	27,00 Kč
1 US \$	23,66 Kč
ČSOB - 9. 6. 2016	

Toto číslo jsme dali do tiskárny

17. 6. 2016 v 15:00

Příští číslo vyjde:

21. 7. 2016

Uzávěrka: 15. 7. 2016

Komunisté do vlády nepatří

Vláda jedné strany je v České republice dávno minulostí. Od konce tohoto totalitního období nás již dělí více jak čtvrt století. Komunistická strana Československa (KSČ), která si protiprávně uzurpovala totalitní moc, byla a je právem označována jako zločinná. Od prvních chvil, kdy se zmocnila vlády, ale i již mnohem dříve, až do okamžiků, kdy se její moc zhroutila, porušovala základní práva každého občana vlastního státu, ba aktivně napomáhala k šíření ideologie nenávisti i mimo hranice republiky.

Vláda KSČ je v České republice dávno minulostí. Dědicem a navazujícím subjektem je politické uskupení takřka totožného jména, Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM). Totožná je i ideologická základna a programové cíle, shodu vykazují jednotlivé názorové profilace, nechybí personální propojení obou subjektů. Tato komunistická strana již 26 let využívá všech výhod demokratického zřízení a svobod, jež její předchůdkyně KSČ, ve jménu stejných komunistických ideálů nejen zakázala, ale postihovala perzekucemi a vězněním všechny ty, kdo se jich právem domáhali.

Fakt, že KSČM je parlamentním uskupením, může vést k mylnému závěru, že KSČM je standardní politickou stranou. Hlavním argumentem tohoto postoje je právě onen dlouhý časový úsek, kdy se čeští komunisté nepokusili o násilnou změnu demokratického systému, ba zůstávají pasivní i v podněcování takzvaného třídního boje.

Můžeme se ptát, zda taktika KSČM spoléhá více na demografický efekt vymírání svědků a hlasitých odpůrců krutého komunistického samoděržaví a na slábnoucí lidskou paměť, anebo na slabost parlamentní demokracie, na vhodnou konstelaci při vytváření politických koalicí? Každopádně takovéto chování, kdy politický subjekt navenek respektuje všechny hlavní demokratické principy a v záloze si ponechává revoluční ideologii násilného převzetí moci a diktatury proletariátu, se svou důvěryhodností blíží taktice sňatkového podvodníka, či ještě přesněji vyjádřeno, zdánlivě napraveného kriminálního, který má však kdesi ve sklepe stále schovanou sekeru, se kterou kdysi loupil a vraždil. To pro případ, že by nastala ta „správná“ mocenská situace.

Společnost se proměňuje. Spoluseslábnoucími hlasy po nápravě křivd způsobených totalitní mocí a po stále nenaplněné spravedlnosti v důsledku neschopnosti vyrovnat se s komunistickou minulostí, jsme svědky relativizace a bagatelizace komunistické svévolie a zločinů. A to nejen na poli politickém, ale i ve sféře umělecké, ba dokonce i v oblasti historicko-badatelské. Tyto názory však nejsou podloženy hlubšími znalostmi faktů, ani vyšší schopností vcítění se do tehdejších totalitních poměrů, právě naopak. A byť jsou menšinové, způsobují matení části veřejnosti a napomáhají k rehabilitaci starých totalitních struktur.

Vláda jedné strany je v České republice dávno minulostí, nikoliv však aktuální i latentní nebezpečí pro demokratický systém ze strany totalitních ideologií. Ty mohou mít v dnešním nestabilním světě vícero podob. Jednou z nich však je stále komunistická idea vybudování takzvané spravedlivé socialistické společnosti. Stamiliony lidí na mnoha místech světa poznaly její skutečnou tvář, která nemá se spravedlností nic společného. Nezapomeňme, že nositelem této ideologie je i KSČM. Nezapomeňme, že komunisté do vlády nepatří.

Předlistopadoví protirežimní aktivisté z východních Čech

The Government approves request to enter the short country name “Česko”/”Czechia” in UN databases

The Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic will request the United Nations to enter the foreign language forms of the short country name “Česko” in two UN country name databases – the UNTERM and UNGEGN, as decided by the Government of the Czech Republic at its meeting on 2nd May 2016. The country’s official political name “Česká republika” will remain unchanged. The Ministry of Foreign Affairs will notify this request to the United Nations in the coming weeks.

The Czech form of the short country name (“Česko”) is currently listed in the international database of the United Nations Group of Experts on Geographical Names. However, the foreign language forms are not listed, although they were already standardized together with the Czech form and published in an official notice of the Czech Office for Surveying, Mapping and Cadastre in 1993. At the time of the publication, the Czech Language Institute confirmed that all these forms are linguistically correct.

The short country name is to be included in the UNTERM (United Nations Terminology Database) and UNGEGN (United Nations Group of Experts on Geographical Names) databases in the official languages of the United Nations (UN databases display country names in six official UN languages): Czechia (English, IPA pronunciation) Tchèque (French), Chequia (Spanish), [Čechija] (Russian), and the Arabic and Chinese forms. The short name does not replace the full formal name of the Czech Republic that will continue to be used on official occasions.

The above short names (e.g. “Czechia” in English) are simply the foreign language equivalents of the short geographic name “Česko”. It is up to each speaker or writer to decide whether to use the long form (“Česká republika”/”Czech Republic”) or the short one (“Česko”/”Czechia”). However, it is recommended to opt for the short form in situations where formal country names are not necessary (sports events, marketing, etc.).

mzv

Kalendář www.kalendar.zpravy.ca

21. 6. (út) 17:30

Zahájení výstavy

Karel IV. - český, římský, italský a burgundský král, císař římský a Velký Evropan

České velvyslanectví v Ottawě
251 Cooper St., Gallery 17/18, Ottawa
RSVP (613) 562-3875 ext. 27

25. 6. (so) 11:00

Český a Slovenský den na Masaryktownu

13. 7. (st.) 19:30

Klavírní koncert Slávky Pěchočové
Music and Beyond
Dominion Chalmers Church
355 Cooper St., Ottawa

16. 7. (so) 14:00

Koncert pod širým nebem

Legends of Rock 'n' Roll & disco
Edenvale Aerodrome
5159 Highway 26 E. Stayner

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český generální konzulát

Czech General Consulate

2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz
Úřední hodiny:
pondělí, úterý, čtvrtek a pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate of the Czech Republic

Calgary, AB

Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
Suite 303 - 6707 Elbow Dr. SW.
Calgary, AB T2V 0E5
Tel.: (403) 269-4924, Fax: (403) 259-4533
E-mail: calgary@honorary.mzv.cz

Montreal, Quebec

Honorary Consul:
JUDr. Hynek Žikovský
2020 University, Suite 1920.
Montreal, QC
Tel.: (514) 316-4383
E-mail: montreal@honorary.mzv.cz

Honorary consulates of the Slovak Republic

Calgary, AB:

424 Varsity Estates Place NW
Calgary, AB T3B 3B9
Tel.: (587) 333-6831,
Fax: (206) 424-0205.
E-mail: richard@wolffi.com
Mr. Richard Wolffi, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC

22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972,
Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca;
slovex@slovex.com
Dezider Michaletz, Honorary Consul

Toronto, ON:

649 Brooker Ridge
Newmarket, ON L3X 1V7
tel: 647/290-9304 fax: 905/898-0166
slovakconsulateto@gmail.com
Michael Martinec, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Opět se potvrdila geniálnost

Járy Cimrmana

Téměř sto let po pravděpodobném úmrtí Járy Cimrmana se potvrdila skutečnost, o které český génius uvažoval pouze teoreticky. *Satellite* z dubna letošního roku přinesl informaci o Cimrmanově vstupu na severoamerickou fotbalovou scénu: *Cimrman dobře věděl o možnosti bezgólové remízy. V takovém případě zavedl losování mincí. Jestliže padl orel nebo panna, zvítězili domácí. Hosté naopak zvítězili v okamžiku, kdy se mince postavila na hranu a zůstala tak stát.* Citujeme však ze zprávy serveru sport.cz z 9. června 2016 (tedy dva měsíce po vyjítí zmíněného čísla *Satellite*): *Losování před zahájením zápasu je běžnou záležitostí. Kapitáni se sejdou u rozhodčích, vyberou si stranu mince a hlavní arbitr ji poté nechá volně dopadnout na trávnik. Tým, který vyhraje los, si vybere, na kterou branku bude v prvním poločase útočit. Jeho soupeř pak zahájí utkání výkopem. I tentokrát probíhalo vše jako vždy, výsledek losování ale všechny přítomné zaskočil. Mince z ruky brazilského sudího Hébera Lopese totiž dopadla na hranu, což vyloučilo úsměvy jak u hvězdného Rodrigueze, tak jeho protějšku Villara. Lopes tak musel hodit mincí ještě jednou a napodruhé už vše vyšlo. Kolumbie byla v zápase nakonec úspěšnější, když v Pasadeně zdolala protivníka Paraguay 2:1.*

Této komické situaci by český génius jistě dokázal zabránit tím, že v případě dopadnutí mince na jednu nebo druhou stranu, měla by výhodu volby Kolumbie, zatímco v případě, že by padla mince na hranu, jak stojí ve zprávě, výhodu volby by měla Paraguay. Faktem je, že pánové a rozhodčí zaměstnaní u FIFA se mají od Járy Cimrmana ještě hodně co učit.

abe

Dr. Petr Munk Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
www.drpetermunk.com

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 416/533-0005

ČESKO-SEVEROAMERICKÁ OBCHODNÍ A KULTURNÍ KOMORA INC.

CZECH – NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE
AND CULTURE

909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: czechevents.novotny@gmail.com
www.czechevents.net

Slunce, seno, jahody, přidávají pohody

Trojice z mých věrných korespondentů mě ostřeluje výzvami, že konec světa, jaký známe se blíží skokem a nabádají, abych kopal bunkr a shromažďoval zásoby na globální apokalypsu. Přeposlal jsem trs apokalyptických depeší kamarádovi Zdeňkovi, aby se i on zasmušil nad tristním stavem glóbu v půli roku 2016 a on mne briskně sprchl jedinou větou: *Hrabu seno pro králíky a zavařujeme jahody!* a dodal: Nikdy jsem se neměl líp.

Páni Firlová se zasmála této zprávičce a vyzvala mne, abychom vyšli do lesa, jestli už nerostou

houby a slíbila, že mi to na houbách objasní. Nenašli jsme houby. Ba ani muchomůrku, a Eva usazena na povalené bříze vysvětlila, že historie lidstva je nacucaná jako houba útrapami, hladem a chladem, válkami a nemocemi, pročež nás evoluce vybavila dojmem, že kalamita se dá neustále čekat v okamžiku, až to praskne.

Páni Firlová zpravidla promlouvá epicky, sama to nazývá v historické perspektivě jako jediný způsob, aby se člověk nechoval hystericky a náhodou si nemyslel, že je sám středem světa, ale pouhá spojka v evoluci.

Pokračovala otázkou přímou do očí sedmdesátníkovi: „Co je moje největší štěstí?“ a když jsem rozmýšlel, jak ji slovně pozvednout na vrchol svého štěstí, řekla zvýšeným hlasem: „Tvoje štěstí je, že ses nebyl nikdy mobilizován do války, že tvoji synové nebyli nikdy mobilizováni do války a že nemáš kostičer a že ti rozbalím chutnou svačinu.“

Pochválil jsem její slova i sendvič a Eva pokračovala: „Většina lidí, co známe, s výjimkou Zdenka, ani neví jak je běžný blahobyt dobrý a starostlivý gen je nutí, aby dleli v alarmu namísto, aby cítili seno a sbírali jahody, když rostou.“

Chtěl jsem promluvit, ale Eva mi dala druhý sendvič a pokračovala: „Mít radost není hanba, a být šťastný není zavrženíhodné; spíše naopak, udělala pauzu, ocenit dary co naše generace dostává, je veliká moudrost.“

Měl jsem říct, jak si libuji, že Eva stárne do moudrousti, ale ona nebyla hotova se svou promlouvu: „Navíc máme ochranu z Ameriky, která po strašlivém utpení dohlíží a dbá o jakýs globální pořádek svou ekonomickou silou, duchem i vojensky dohlíží na globální lotry. Kdyby Američané nezůstali v Evropě, byla by dnes ještě nějaká Evropa? Dnes je plno křiku kolem radikálního islámu, ale na agresivní komunismus po válce už chytráci zapomněli. Rudá armáda by maširovala ke kanálu La Manche a v Koreji přes 38. rovnoběžku a Činané by shtli Taiwan jako nedávno Putin spolkl Krym. Díky Reaganovu úsilí skončila studená válka a věřím, že radikální islám zanikne jako komunismus a předtím nacismus, protože lidi chtějí žít v poklidu, jako žijeme v Kanadě, a to je to hlavní, libovat si, že žijeme, a jak. Vzal jsem Evu kolem pasu, tak jsme tam seděli pod sluníčkem a dívali se na třpytný povrch jezera Ramsey necelý kilometr od nás.

Doma jsem odeslal Zdeňkovi krátkou zprávu: „Houby ještě nerostou, ale borůvek bude letos hodně. V neděli zajedem na sklizeň jahod do Albanu. A dával jsem pozor, abych Alban nepřeklepl do slova alarm.“

Rost'á Firla – Sudbury

Odpolední seminář o Karlu IV.

V Anglii oslavují devadesáté narozeniny královny Alžběty II. již skoro dva měsíce. Pravda občas se do toho připlouť i narozeniny královny Viktorie. Nejprve se oslavují skutečné narozeniny. Někdy se narozeniny přesunou na lepší počasí v červnu. Největší Čech, podle nedávné ankety, se narodil 14. května 1316, čili před sedmi sty léty a výročí jeho narození jsme oslavili v Torontu dvakrát. Jednou na Masaryktownu, po druhé v kostele sv. Václava. Do třetice to bude výstavou na českém velvyslanectví v Ottawě koncem měsíce. Ing. Jerry Vila během odpoledního semináře u sv. Václava nás seznámil v krátkosti s životem legendárního panovníka. Byl synem Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny a byl pokřtěn jako Václav, ale při birmování přijal jméno Karel po svém kmotru Karlu IV. Sličném. Jako český král byl Karel I., ale jako římský císař byl Karel IV. Během života měl čtyři manželky: Blanku z Valois, Annu Falckou, Annu Svidnickou a Alžbětu Pomořanskou. 5. dubna 1355 byl korunován na císaře Svaté říše římské, českým králem byl od roku 1346, korunovace proběhla 2. září 1347. Dále byl králem římsko-německým, italským, burgundským; markrabětem moravským a hrabětem lucemburským. Měl jedenáct dětí, z toho nejznámější jsou český král Václav IV. a Zikmund Lucemburský. Jeho nejznámější stavby jsou Karlův most a Karlštejn v Čechách. Založil Karlovy Vary. K velkým počínům patří i vznik Karlovy univerzity 1348. Samotné Karolínium však založil až jeho syn Václav IV. Zemřel ve věku 62 let 29. listopadu 1378. Jeho nástupcem byl Václav IV. Po semináři, který se konal ve spolupráci ČSSK, MMI, Sokola a Klubu seniorů při osadě svatého Václava následovala ukázka z Vávrova historického filmu *Jan Žižka*.

abe

abe

Nokturna s Ferencem Lisztem

Klavírista Martin Karlíček je pedagogem na *Schulich School* McGillovy univerzity v Montrealu. V posledních letech jsme měli dvakrát možnost ho vidět během cyklu *Nocturna v městě* v Torontu v kostele sv. Václava. Poprvé to bylo s japonskou houslistkou Manou Širaši, s kterou hraje v *Duo Ventapane*. Tentokrát zaskočil za nemocnou Karolinu Kubálkovou a vystoupil sám v programu, který byl výhradně věnován duchovní hudbě maďarského skladatele Ference Liszta. V první části to zaujala zejména skladba *Ave Maria*, po přestávce začal Lisztovým *Otče náš* a skončil *Cantique d'Amore*.

Liszt měl velký vliv na Smetanu, na kterého zapůsobila série koncertů v březnu 1840. Smetana si tehdy poznamenal: *Spomocí Boží budu jednou v technice Lisztem, v komponování Mozartem*. V roce 1848 Liszt podpořil Smetanu při otevření hudebního ústavu. Smetana mu zaslal s věnováním své *Six morceaux caractéristiques* se žádostí a zařízení jejich publikace a o půjčku 400 zlatých. Liszt věnování přijal, půjčku odmítl a po osobním seznámení se Smetanou zařídil i vydání skladeb v Lipsku u Friedricha Kistnera jako *Smetanův Opus*. Přátelství mezi Smetanou a Lisztem trvalo prakticky až do konce života.

Liszt samotný byl dosti rozporuplná postava. Na jednu stranu vynikal množstvím milostných dobrodružství. První jeho velkou láskou byla Maria d'Agoult. Někdy čas spolu žili ve Francii, a to na zámku *Nohant*. Zde se nastěhovali k Mariině přítelkyni Amandine Dupin de Francueil, spisovatelce píšíci pod mužským pseudonymem George Sand. S Marií d'Agoult žil Liszt beze sňatku několik let a měl s ní tři děti – Blandine (1835–1862), Cosimu (1837–1930, provdanou později za Richarda Wagnera), a Daniela (1839–1859). Marie d'Agoult a Liszt ukončili svůj vztah koncem roku 1843 poté, co vyšlo najevo Lisztovo milostné dobrodružství s herečkou Charlottou von Hagn v Berlíně. O jejich společné děti se poté v Paříži starala nějakou dobu Lisztova matka Anna, zatímco Liszt cestoval po Evropě. V letech 1847 až 1861 měl poměr s vdanou šlechtičnou Carlyne zu Sayn-Wittgenstein (1819–1887), plným jménem Carlyne Elisabeth kněžna zu Sayn-Wittgenstein-Berleburg-Ludwigsburg. V roce 1861 odešel Liszt na odpočinek do Říma. Byl jedním z hlavních protagonistů 1000. výročí oslav příchodu sv. Cyrila – Konstantina a sv. Metoděje na Velkou Moravu v Římě, kde roku 1865 přijal čtyři nižší svěcení bez slibu celibátu (byl pak nazýván Abbé Liszt) a vstoupil do františkánského řádu. V pozdějším věku se začal zajímat též o uherský národní život. Od roku 1869 dělil svůj čas mezi Řím a Výmar a od roku 1876 až do své smrti 31. července 1886 rovněž několik měsíců v roce učil na Maďarské konzervatoři v Budapešti.

Na klavír se naučil od svého otce Adama Liszta a jeho mateřskou řeč byla němčina. Hudbu skládal už od osmi let a první koncerty absolvoval již v devíti. V Paříži studoval hudbu u Antonína Rejchy.

Martin Karlíček

Liszt po sobě zanechal velmi rozsáhlé dílo, z něhož velká část je dosud živá a hraje se na koncertech. V mládí komponoval převážně pro klavír, po roce 1848 se zabýval spíše orchestrální tvorbou a ve stáří komponoval duchovní skladby.

Martin Karlíček, kromě Liszta, se soustředuje i na hudbu Smetany, Bartóka, Janáčka a Martinů. Při *Nokturnech* v Torontu to byla s výjimkou předavku pouze hudba Ference Liszta.

Další koncert vážné hudby se uskuteční v Ottawě, kde významná česká pianistka Slávka Pěchočová bude 13. července 2016 v 19:30 v *Dominion Chalmers Church* v Ottawě (355 Cooper St.) hrát v rámci cyklu *Music and Beyond* skladby Janáčka, Suka, Smetany a Dvořáka.

Návštěva českých senátorů a podnikatelů v Kanadě

Na přelomu května a června navštívila společná mise českých podnikatelů a senátorů Kanadu. Kromě společného podnikatelského semináře v Ottawě a setkání předsedy Senátu Milana Štecha s kanadským ministrem zahraničí Stéphanem Dionem a ministryní zahraničního obchodu Chrystiou Freeland, navštívila delegace i Calgary a Toronto. Více než dvacítko podnikatelů přijela hledat nové příležitosti zejména v oblasti strojírenství a energetiky, zdravotnictví, farmacie, potravinářství, chemického průmyslu, cestovního ruchu či lázeňství.

V Torontu se pak setkala na Masaryktownu s krajany a tradičně přijela položit věnce k pomníku politických vězňů. Delegace rovněž převezla do Česka uměleckou pozůstalost po Josefu Škvoreckém, kterou se jeho žena Zdena Salivarová rozhodla po jeho úmrtí věnovat Muzeu J. Škvoreckého v Náchodě.

Během této návštěvy se nám podařilo položit několik otázek předsedovi horní komory parlamentu Milanu Štechovi.

ABE: Položili jste věnce u pomníku bývalých politických vězňů. Jsou dnes ještě nějací disidenti v Senátu?

MŠ: V Senátu je nyní Jiří Dienstbier mladší, určitou disidentskou činnost vyvíjel i František Bublan – bývalý ministr vnitra a také nestraník za KDU-ČSL Zdeněk Papoušek. Ale z klasických disidentů, kterým by bylo dnes přes sedmdesát let tam není nikdo.

ABE: Jak hodnotíte nyní s odstupem doby disidenty a Chartu 77?

MŠ: Byli to lidi, kteří měli přístup k informacím a většina z nich se chovala statečně, obzvláště lidi kolem Václava Havla. V době rozpadu SSSR nebyli připraveni převzít politickou moc, ale pomohli při změnách v roce 1989. Tam byla jejich síla skutečně velká.

ABE: Podobně se zeptám na úlohu emigrace od roku 1948 do roku 1989...

MŠ: Nejsem velkým odborníkem na emigraci, ale hlavní úloha spočívala v tom, že emigranti podporovali disent u nás a pomáhali také řadě lidí, kteří odešli později do zahraničí. Pomohli i mnoha lidem, kteří odešli po roce 1989. Za to bych chtěl emigraci poděkovat.

ABE: Jak vidíte situaci disidentů, kteří nyní přicházejí do ČR, měla by je Česká republika podpořit?

MŠ: Česká republika je podporuje. Nevím o případu, kdy k nám přišel někdo z politických důvodů, ale opravdu z politických důvodů, jako z Ruska nebo dříve z Ukrajiny, že by se k nim Česká republika otočila zády. Určitě v tomto ohledu plníme závazky, které jsme na sebe vzali.

ABE: Skutečně plní i tyto závazky vůči Číně?

MŠ: Samozřejmě. V poslední době se ČR a hlavně prezident snaží rozvinout více hospodářských vztahů s Čínou a pokud já vím, tak nikdo z lidí, kteří aktivně vystupují proti současnému čínskému režimu v Česku o azyl nežádal. (Čínský disident Aj Wej-wej právě nedávno kritizoval ČR za přístup k uprchlíkům a pochválil ředitele Národní galerie Jiřího

Prázdniny v Kanadě

Letos v létě jsou pro české občany připraveny ideální podmínky pro cestu do Kanady. Dvě kanadské letecké společnosti, *Air Transat* a *Air Canada Rouge*, totiž zahájily přímé lety z Prahy do Kanady pro letošní letní sezónu. *Air Canada Rouge* zahájila provoz linky z Prahy do Toronta už v pondělí 30. května. Poslední let je plánován na 29. září. Lety do Kanady pravidelně odlétají z Prahy vždy v pondělí, čtvrtek a sobotu v 9.35. Naopak zpáteční lety z Toronta odlétají v neděli, ve středu a v pátek v 16.50.

Letecká sezóna *Air Transat* do Kanady začala 31. května. Od června jsou zajištěny přímé lety nejen do Toronta, ale i do Montréalu. Do Toronta se z Prahy pravidelně odlétá ve čtvrtek v 11.55. Odlety do Montréalu jsou plánovány vždy na úterý v 12.20. Zpáteční lety odlétají z Toronta každý čtvrtek v 19.55 a z Montréalu každé pondělí v 20.20. Poslední let do Kanady je naplánován na 11. října.

Ať už se rozhodnete odletět do Kanady během letních prázdnin nebo kdykoliv jindy, budete pro svou cestu potřebovat elektronickou cestovní registraci eTA. Registraci eTA si vyřídíte z pohodlí vašeho domova zde. Poplatek činí 7 CAN (cca 140 CZK) a vyřízená registrace eTA vám bude platit po dobu až pěti let. Kanadští občané, včetně Kanadčanů s dvojím občanstvím, o registraci eTA žádat nemohou. www.aircanada.com www.airtransat.com

Kanadská mozaika

– vydává Kanadské velvyslanectví v Praze

Delegace senátů a podnikatelů na Masaryktownu

Fajta za to, že mu umožnil instalace před Národní galerií ve Veletržním paláci; pozn. red.) Skutečně nevím, o takovém případě. Ale musím po pravdě říci, že při politickém styku s Čínou jsou více upřednostňovány ekonomické zájmy před lidsko-právními. Můj názor je, že Čína za posledních deset let udělala i v této oblasti pokrok. Současné čínské vedení nemůže zabránit tomu, aby se obyvatelé dostali na internet a věděli, jak funguje demokracie. Podle mne, i v Číně se bude soukolí diktatury pomalu zadržovat. Z pohledu Západu se to může jevit jako pomalé, ale po zkušenostech s *arabským jarem* je potřeba brát v úvahu, že by s čínským kolapsem mohl mít celý svět problémy. Věřím tomu, že Čína se bude pomalu přibližovat hodnotám, které my v euro-atlantickém seskupení považujeme za zásadní. Rychlejší vývoj by nemusel přinést příliš pozitivní výsledky. Skutečností je, že hodně politiků o lidských právech v Číně hovoří, ale ve skutečnosti upřednostňují ekonomické zájmy. Před časem jsem přijel do Číny a nestačil jsem se divit, kolik je tam německých investorů.

ABE: Prezident Obama změnil vztahy vůči Kubě, jak se díváte na tento trend?

MŠ: Věnuji se spíše vnitrostátní politice, ekonomice a sociálním záležitostem. Nejsem expert na zahraniční věci. Pocitově si myslím, že je to dobře, protože embargo vůči Kubě, nepomohlo k tomu, aby se režim na Kubě změnil. Důležitý je dialog a to, aby se lidé poznávali. Železná opona je zlá a proto bych přál lidem na Kubě, aby měli více svobody.

ABE: Věnujete se více vnitřní politice, před časem došlo k velké přistěhovalecké vlně Romů z ČR do Kanady, zřejmě se v Česku necítili dobře. Takovým symbolem připomínajícím jejich minulosti je pomník v Letech u Písku, kde na místě bývalého koncentračního tábora stojí veprín. Bude se s touto situací něco dělat?

MŠ: V současné době se s tím nic nedělá. Asi by kolem toho vznikly kontraverzní diskuse. Samozřejmě není to šťastné, ale pokud by se tyto objekty zrušily, tak u mnoha lidí, kteří mají k Romům jakousi nedůvěru, by to vzbudilo negativní emoce a situace Romů by se mohla zhoršit. Není proto vhodná doba i v souvislosti s migranty, kteří přicházejí z Blízkého Východu a Afriky.

abe

Chtěli byste sledovat a ovládat televizní vysílání z pohodlí vaší pohovky?

Your Connection To Home

The future of IPTV

www.onlineTV1.com

Za jednu cenu \$28.99 na měsíc máte dvě služby – Kablovka.com i OnlineTV1.com

Česká a Slovenská televize ... jednoduše a bez počítače! ☎ 1-970-300-2044

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies.
and many more items on the menu.

Sun. Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.

Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.

781 Annette Street @ Jane Street
Toronto ON M6S 2E4
Jozef Karol Tel. 416 767 8882

DĚTSKÝ TÁBOR HOSTÝN

existuje od roku 1954. Nachází se 80 km na sever od Montrealu v lesích Lanaudierského pohoří. Kapacita tábora je 66 dětí. Tábor pro děti od 6 do 16 let bude mít opět jeden tři týdenní turnus, a to **od 3. do 23. července**. Cena je stejná jako vloni: 395 dolarů/1 týden, 765 dolarů/2 týdny a 960 dolarů/3 týdny. Daně se neplatí. Vystavujeme potvrzení pro daňové účely. Za každé další dítě ze stejné rodiny je sleva 10%. Poskytujeme slevy pro skupinové účasti. Pokud nám seženete nového účastníka, tak na požádání obdržíte odměnu 20 \$ za každý týden jeho účasti.

Výhody pro děti: kvalitní program, dobré jídlo, nádherná příroda. V táboře nabízíme: hry v přírodě a výlety k vodopádům a jinam, volejbal, fotbal a košíkovou. Velký úspěch mají noční hry za použití baterek. Ve dvou klubovnách se pořádají tance, provozují ruční práce, hraje ping-pong a jiné hry. Na velkém jezeře Lafond máme soukromou pláž, kde v čisté vodě provozujeme plavání, kanoistiku, kajakaření a rybaření. Protože máme nadbytek našeho dříví, děláme časté táborové ohně. Do tábora přijímáme i děti, které nemluví ani česky či slovensky. Ať si děti přivedou svoje kamarády či kamarádky. Hledáme vedoucí k dětem a kuchařky. Přednost mají bývalí účastníci. Přihlášky na dětský tábor a jiné důležité informace jsou na internetu: www.hostyn.org

KONTAKTY:

Tábor povede již po čtrnácté Manažer: RNDr. Josef Maxant, MSc,
Tel. 450-465-4844, Fax: 450-923-4159, camphostyn@gmail.com;

Asistent manažera: František Kaštánek, MSc, člen Canadian Counselling and Psychotherapy Association (CCPA), Cel: 514-488-1310, skastanek@sympatico.ca;

Sekretářka: Ing. Viera Šebénová, Tel. 514-385-5153, vseben@hotmail.com;

Oblast Toronto: Jirka Řehák, Tel. 647-723-8871, gkaher@yahoo.com,

Oblast Kitchener-Waterloo: Blanka Michale: Cel: 519-500-3316,
kwczechsandslovaks@yahoo.com;

Pro Česko a Slovensko: Bc. Silvie Meziřková, smezirkova@seznam.cz.

Webmaster: Ing. Vašek Kratochvíl, PhD, vkratochvil@gmail.com. Fotografie a videa z „youtube“ můžete vidět v sekci Fotogalerie na www.hostyn.org.

Těšíme se na vaše děti a vnoučata!

Zdeněk Izer v Torontu a v Edenvale

Láďovi Soudkovi a Jankovi Kosibovi se podařilo opět naplnit halu kostela sv. Václava a podle všeho i Bistro 26 na letišti Milana Kroupy v Edenvale. Opozdil jsem se o dvanáct

policajt; kouřil a pak vajgla odhodil do Vltavy a chtěl ho zašlápnout nebo že se ve Vltavě utopili čtyři policajti v motorovém člunu. Vypnul jim motor a oni chtěli policejní člun roztláčit. Jednou jsem vykládal v autobuse vtíp o tom, proč policajti chodí po třech: Jeden umí číst, druhý umí psát a třetí hlídá ty dva intelektuály, aby se nepoprali. A ejhle, ono jich tam bylo osmnáct. Šest trojic. A už mne vedli na fízlaru na Míčánkách jako zajatce a po každé, když z nějaké ulice vycházela nějaká trojice jsem tento vtíp musel zopakovat. Když se to opakovalo asi po čtvrté, tak jsem to již odmítl reprízu a tak se jeden z příslušníků rozhodl, že to poví místo mne: „On o nás říkal, že chodíme po třech, protože jeden to předčítá, druhý to zapisuje a třetí je tam také k něčemu!“ Tehdy v roce 1967 jsem dostal padesátikorunovou pokutu za to, že si dělám srandu z VB, kdyby to bylo o pár let dřív nebo později, tak jsem určitě dopadl hůře.

Zdeněk Izer dokázal bavit celou hodinu. Při tom nešetřil sebe, ani svou rodinu, kdy vyprávěl, že má dvě děti, jednomu že jsou čtyři, druhému třináct, ale že si ve výtahu mysleli, že se jedná o dvojčata. Jedním z problémů, že neví, jak jim vysvětlit, že 5-7+2 se rovná 0. Jako expert na matematiku jim vysvětluje, že jede pět lidí v autobuse, vystoupí sedm a nastoupí dva cestující, takže v autobuse nepokračuje nikdo. Je to přece jasné, ale děti to nechápu. Myslím si, že tuto matematickou hádanku nepochopilo víc lidí v sále. Obecenstvo se však hlavně bavilo při různých imitacích, ať již z opery *Turando* nebo při parodii na píseň *Karviná*.

Večer zakončila hudba Miro Letka a *Elisabeth Martins Orchestra*. Další podnik *JK Productions a Lado* bude 12. listopadu 2016 v hale kostela sv. Cyrila a Metoda v Mississauze, kdy vystoupí skupina *Senzus a Východná Slovak Dancers*.

minut a když jsem přišel, již se servírovalo jídlo: vepřová kotletka s uzeným masem a se zelím. Před tím byl na stole skvělý předkrm a k tomu hrála hudba Zola Leba a Milana Horvaye. Navíc byl k dispozici skvělý jablečný závin. Pak již přišel na jeviště Zdeněk Izer. Přiznám se, že jsem tohoto komika před tím neznal a že si ho dokáži představit při jakémkoliv Silvestrovské zábavě. Více než Vlastu Buriana, který vynikal osobitým humorem, mně připomínal Jiřího Štuchala. Jeho vystoupení v policejní uniformě přímo svádí k tomu, aby si člověk vybavil celou řadu policejních vtípů, jako, že se v Praze utopil

abe

Miro Letka a Elisabeth Martins Orchestra

Výstava obrazů: Lidé bez domova, rezidenti a disidenti

Poprvé od února 2012 bude mít v Torontu v galerii Loop na rohu ulic Dundas West a Dovercourt výstavu Maria Gabánková. Jedná se o dvě samostatné výstavy spolu s kanadskou umělkyní Mary-Catherine Newcomb, která bude mít na výstavě umělecké výtvary z kostí a dalších živočišných materiálů. Není to jejich první společná výstava v Loop Gallery. Obě artistky již spolu vystavovaly v minulém desetiletí, kdy ještě tato galerie sídlila na Queen Street v Torontu.

Mariiny obrazy a kresby lze rozdělit do čtyř kategorií. První, co se stane s domem, když ztratí své poslání být domovem. Jedná se o dva velké obrazy oken v domě bez nájemníků.

Do druhého cyklu lze zařadit tři obrazy a kresby, kdy lidé hledají svůj domov. Ať již je to nenarozené dítě, či holčička bez domova nebo poutníci, kteří odcházejí kamsi do neznáma k domovu mimo zemi.

Třetí skupinou jsou obrazy čtyř disidentů s různým osudem: spisovatele, malíře, básníka a kazatele Pavla Rejcherta, který dal přednost nezajištěné budoucnosti, aby mohl stále svobodně a za každých okolností vyjadřovat svou reflexi víry a poznání. Pavel se neustále snaží promluvit k lidem, i když není vždy

zcela pochopen, stále sděluje svoji živou víru, ať je to v církvi nebo k lidem, kteří se ptají mimo oficiální struktury. Dalším je Svatopluk Karásek, klasický disident v době komunismu, otázkou je, jestli je ještě disidentem v okamžiku, kdy vstupuje po sametové revoluci do politiky. Jestli se snaží nahradit *moc bezmocných* (Václav Havel-osmdesátých let) mocí mocných (Václav Havel-devadesátých let), je disidenství něčím, co je pro celý život? Nejmladším disidentem je Naděžda Andrejevna Tolokonnikovová, členka skupiny *Pussy Riot*. Narodila se symbolického 7. listopadu a v symbolickém roce 1989. Nemusíme souhlasit s určitými performancemi, ale v otázce solidarity s poníženy patří mezi klasické disidenty, protože riskuje své vlastní pohodlí (domov) pro své bližní. Svůj trest za pankovou modlitbu, označovanou ruskými úřady za výtržnictví si odpykávala v trestaneckém táboře IK-14 v Mordvinsku. 23. září 2013 zahájila na protest proti nelidským podmínkám ve vězení hladovku. Prostřednictvím svého manžela poslala ruským médiím otevřený dopis, ve kterém popsala nesnesitelné poměry v trestanecké kolonii. Vězeňkyně

musí pracovat 16-17 hodin denně, ženy jsou podle ní bity, morálně ponižovány,

Tolokonnikovová a Aljochinová propuštěny z vězení na základě amnestie ruské Státní dumy. Poté Tolokonnikovová oznámila svůj odchod ze skupiny *Pussy Riot*. Spolu s Marií Aljochinovou pak založily občanské sdružení *Zona prava (Зона Права)*, které má za cíl právní, psychologickou a informační podporu vězňů v Rusku a chce dosáhnout větší otevřenosti a humánnější podmínky v celém ruském soudním a vězeňském systému. Vždyť jak napsal dánský filosof Soren Kirkegaard (bez záruky), jediné, co je v životě důležité je, když trpíme pro pravdu.

Poslední největší skupinou obrazů a kreseb jsou *rezidenti*. Lidé v domově důchodců ve Vancouveru, kteří zde tráví poslední období života a kde Maria navštěvovala denně svou maminku po značnou část roku 2014. Častokrát tito lidé nejsou schopni se sami najíst a přesto mají svoji důstojnost. I když již mnohdy své emoce nedokáží vyjádřit slovy, vyjadřují je svými výrazy a gesty. Můžeme se jen domnívat, kdo jsou tito rezidenti. Umělci, básníci, lékaři, právníci nebo jen opuštění lidé, o které se nemá, kdo postarat? Nečeká nás podobný osud?

Minulý týden v listu *Toronto Star* napsal jeden pisatel, že nežli mít takový osud, dal by přednost eutanazii. Někdy však tito lidé žijí kvalitnější život než mladí úspěšní lidé, jejich život je naplněn sobectvím a touhou po kariéře.

Výstava Marie Gabánkové potrvá do 10. července 2016. Setkání s umělkyněmi bude v Loop Gallery (1273 Dundas St., Toronto) v neděli 26. června 2016 o 14 hodině.

abe

Ach to milosrdenství!

Neříkejte, že s tím nemáte problém. Jak znám lidi, tak většina je na tom podobně jako já. Ať již si říkáme křesťané nebo ne, dokážeme být milosrdní, solidární, sociálně citliví, ba někteří i štedří. Přispíváme na kostelní sbírky, podporujeme akce ve prospěch obětí povodní či zemětřesení, posíláme dárcovské SMS. Uspokojením nás naplňuje příležitost podílet se na nákupu základních potravin pro hladovějící nebo předat vyřazené oblečení a boty charitě. Možná si pak představíme, jak se v naší starší, ale stále kvalitní, péřové bundě ohřeje zimou drkotající bezdomovec a jak v nablýskaných různých botičkách zase pyšně vykračuje šťastné cikánské dítě. Realita je však často jiná. Bundu můžeme s nevěřicným pohledem záhy objevit špinavou a roztrhanou někde v křoví a botičku o kus dál v kaluži, kde děti s oblibou zkoumají, kolik napršelo. Ano, fakta hovoří o tom, že jen část humanitární pomoci se dostává skutečně cílové skupině. Nejlépe si vedou církevní programy. U nich je riziko, že pomoc skončí v rukou chamtivých překupníků a u těch nepotřebných, daleko menší. A přitom je řešení, alespoň v místních podmínkách, zcela jednoduché. Ano, řeč je o pomoci z ruky do ruky, z očí do očí, tedy bez prostředníků. A neříkejte, že s tím nemáte problém.

Jdete parkem u nádraží pohroužení do svých myšlenek a přistoupí k vám zarostlé individuum a slušně vás požádá o dvacet korun, které mu prý ještě schází, aby si mohlo koupit jízdenku, konzervu, teplou polévku a podobně. Jste zaskočení. Jak se zachováte? Situace vám není příjemná. Musíte se rozhodnout. Rychle rozhodnout. - Mám vůbec nějaké drobné? A mám mu je dát? - A ten člověk se na vás neúprosně dívá. A již natahuje špinavou ruku. K tomu přidává kratičkou historku o tom, že byl okraden, že ztratil peněženku, že od včera nejedl, že... Zkrátka snaží se vaše váhání zvrátit na svou stranu, a vy pořád nevíte, co s tím. Cítíte se trapně. A s každou vteřinou to napětí ve vás roste. Nejde o dvacku, jako spíše o to, že je na vás činěn nátlak, že se to dotýká vaší svobody. Ale rojí se i jiné otázky. Například: Zaslouží si to? Mám mu věřit? Nebo je to jen příživník, který vše stejně hned propije? A když nebudu mít tu dvacetikorunu, co pak? Přece mu nedám... A nebude pak vyžadovat ještě víc? Nevyužije mojí slabosti? - Tisíce myšlenek se v tu chvíli honí hlavou a může za to tady ten žebrák. Ještě před chvílí jste byli v pohodě a teď... Začínáte mít na něj vztek, a přitom byste ho měli litovat. - Už aby to bylo za mnou. Příště se tomuto zpropadenému místu na hony vyhnu.

Tak to je ten problém s milosrdenstvím bez prostředníků. Problém podívat se do očí těm nejbídnějším, nejzuboženějším, člověku ze dna lidské společnosti. Jo, jde o ty oči, příznejme si to. Bývají zarudlé, kalné a nepřítomné, často i napůl zalepené. Já to však tentokrát zažil jinak. A na ten pohled nezapomenu. Soustředěný, pronikavý, a zároveň klidný. Vyzářoval mír duše, a přitom záhadně znepokojoval. Nedokážete to vysvětlit, ale cítíte jeho energii. Cítíte, že před dotyčným své rozpaky neskryjete, že vidí, co se ve vás odehrává. A pak, ty zvláštní modré oči. Nechybí v nich ani laskavost, ani pokora, ale ani výzva. Jo, právě ta míří cíleně až kamsi do míst, kde se utváří charakter, kde se rozhodujeme pro zlo či dobro, kde sídlí to, čemu říkáme svědomí. Uf! Je to šilené, ale následně mi dochází něco, co jsem ještě nikdy nezažil: Takhle nějak, s takovou vnitřní silou, se musel dívat Kristus. Nevěříte? Nuže, Jeho a moje oči se tady a teď setkaly. A pak už to jelo samo: „...cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ Uf, nemyslel tím náš Spasitel náhodou také bezdomovce, uprchlíky, asociály, žebráky a prostitutky?

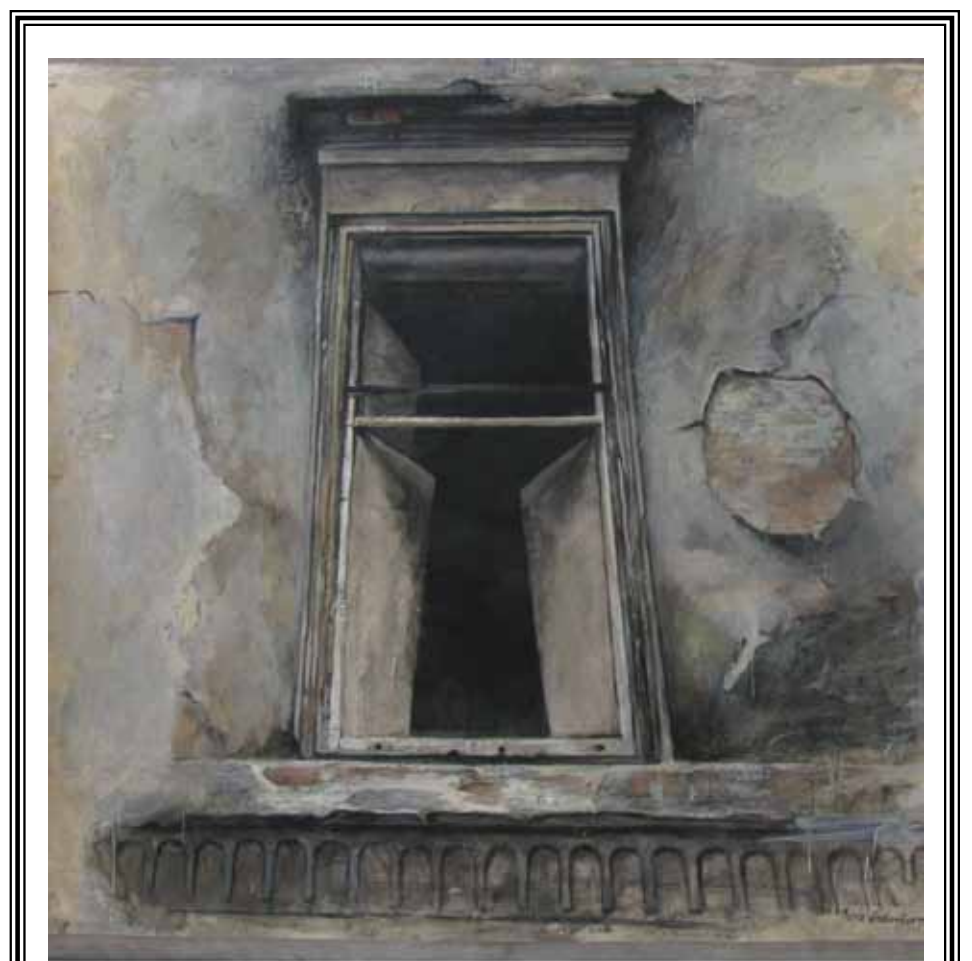
A teď to hlavní: Jakže jsem to obstál? - Ouvej, přiznávám bez mučení, selhal jsem. Snad proto mám ty oči stále před sebou. Odmítl jsem asi padesátiletého muže, který vizáží připomínal Palestince. Muže s trpělivým, lásku vyzářujícím pohledem. Ano, vím, bylo by zvláštní, kdyby měl opravdu modré oči, ale Ježíš je prý taky neměl. To jen s kostelních obrazů na nás shlíží blondatý Ježíš Kristus. Co na tom? Barva očí a kůže přece nerozhoduje. Tak tedy, odmítl jsem Ježíše. Pravda, zrovna jsem neměl žádné drobné, ale... Prostě jsem selhal. Můžu to napravit? Snad. Ale po muži s Ježíšovými očima jako by se země propadla. Je fuč. Víím, že tu ale stále zůstávají jiní. Ti s očima zarudlými, kalnými, nepřítomnými, a často i napůl zalepenými. Otázka však zůstává, jestli to dokážu. Ne jen jednou, ne dvakrát, ale pokaždé. Mám totiž problém. Problém s milosrdenstvím z ruky do ruky, z očí do očí, s milosrdenstvím bez prostředníků.

M. Petr, Hradec Králové, červen 2016

Nadžda Tolokonnikovová a anděl

polévány studenou vodou, dostávají špatné jídlo a nemají k dispozici základní hygienické potřeby. Následně kontroly ruské Federální vězeňské služby a prokuratury tyto informace v zásadě potvrdily.¹ V prosinci 2013 byly

paintinggalleries.ca

MARIA GABANKOVA
Home / Residents & Dissidents

JUNE 18 - JULY 10, 2016

Reception: Saturday, June 18, 2-5 PM

Artist Tour: Sunday, June 26, 2 PM

1273 Dundas St. W. Toronto, ON M6J 1X8
416.516.2581 · loopgallery.ca · @loopgallery
Gallery Hours: Wed-Sat 12-5 PM, Sun 1-4 PM

loop

České loutkové divadlo

Jsem ráda, že mohu přispívat do česko-kanadských novin a svými články se vždy snažím přinést čtenáři nějakou českou vzpomínku na místa historická i současná a trochu mu přiblížit i dnešní život v bývalé domovině. Naopak já sama se cítím obohacena tím, že mohu číst česko-kanadské noviny a seznamovat se tak, alespoň částečně, s myšlením těch, kteří do novin píší. Každopádně poslední dobou jsem téměř u vytržení nad aktivitami, kterými jsou divadelní představení torontského *Nového divadla*. Vnímám je jako kulturní aktivity neuvěřitelně protnuté citovostí, vlastenectvím, lidskostí a češtvím. Když jsem si kdesi zjistila, že vlastně první zpráva o divadelním torontském ochotničení je už z roku 1951 a nikdy vlastně tato bohubilá činnost nebyla zrušena, snad jen organizačně měněna, včetně vzniku *Nového divadla* v roce 1969, je to celé více než obdivuhodné. Přičemž po celou dlouhou dobu zůstávají všichni, kteří se jakkoli na divadle podílejí věrní českému jazyku a snaže rozšiřovat českou kulturu dál mezi lidi. Obdivuji i to, že pokud se objevily okamžiky, kdy se zdálo, že ochotnický divadelní zájem zanikne, vždy se našli tací, kteří tomu zabránili. Nové divadlo má viditelně pro diváky velmi pestrý a bohatý repertoár klasických i moderních českých her jak dramatických tak komediálních. Jsou vybírání nejrůznější autoři, většinou úzce propojeni s českou kulturou. Jirásek, Tyl, Klicpera, Neruda, Nezval, Čapek, Drda, ale i novodobější jako Škvorecký, Svěrák, Landovský, Hubač. Myslím si, že nabídka *Nového divadla* by klidně obstála s mnohými našimi současnými divadelními soubory – rozdíl bude jen v tom, že v Čechách se dává větší prostor cizím autorům.

Zajímavá jsou i některá naše čísla statistická, i když právě u divadelní části kultury nebyvají moc věrohodná. Každopádně i tak si lze z nich určitě názor udělat. Počet divadel v Česku stále roste, od roku 1980 dokonce trojnásobně. Svoji neodmyslitelnou roli zaznamenávají divadla soukromá. V roce 2012 uvedla statistika 167 divadel, v nichž se odehrálo 686 premiér a roční diváci představovali kolem 5,5 mil. - oproti roku 2008 poklesli o 2 miliony. Pokles návštěvnosti může navodit i kacířskou myšlenku, zda nemáme divadel nadbytek. Zajímavým momentem je žebříček návštěvnosti, kdy na prvních dvou místech jsou Národní divadlo v Praze a Janáčkovovo v Brně, pak soukromé pražské divadlo Kalich, hudební divadlo Karlín a divadlo na Vinohradech.

V rámci psaní o divadlech připojím ještě další ucelený blok a sice české divadlo loutkové. To má totiž v Čechách dlouhou tradici a vlastně si už nelze divadelní prostor bez něho představit.

Loutky a prvky loutkového divadla se v Čechách vyskytovaly pravděpodobně už v nejstarších historických dobách, tehdy jako mystická součást náboženských obřadů a lidových zvyků. Ve středověku už komedianti na trzích používali loutky prstové. V 17. století do Čech v hojně míře začaly přijíždět anglické, nizozemské, italské a německé divadelní skupiny, které vedle divadla se živými herci předváděly vystoupení s marionetami. Představení se konala většinou v němčině, což odpovídalo tehdejší rakouské monarchii. V 18. století se objevují loutkáři čeští, putující se svými marionetami po celých Čechách. Původně kopírovali zahraniční hry od živých herců jako například *O Faustovi*, *Donu Juanovi*, *Alcestě*. Teprve později se přidaly hry české většinou s tematikou rytířskou, loupežnickou, historickou a vlasteneckou. Divadelní scény napodobovaly ve svém počátku barokní scény. Marionety se pohybovaly značně toporně a úsporně, zato jejich hlasové projevy neměly chybu. Loutkář nejenom, že vodil všechny své loutky, ale také za všechny mluvil rozličně zabarveným hlasem, což bylo velmi náročné. Asi nejproslulejším českým loutkářem byl Matěj Kopecký, zvaný „patriarcha“. Jeho vlastní život byl samá záhada a legenda i včetně místa jeho narození. Nejdůležitějším však u něho bylo jeho ryzí vlastenectví, které do svých her a loutek vkládal a které po celý svůj putovní život, předával od městečka k městečku, od vesnice k vesnici svému českému publiku. Kopecký hrál divadlo se zajímavými loutkami, mezi kterými měl asi největší úspěch Kašpárek – dříve Pimprle. Byl to vlastně kamarád všech dobrých lidí, šprýmař i důvtipný pomocník. Kombinací zdravého rozumu, legrace a někdy i bujného vtipu rozřešil mnohé zamotané situace. Kašpárek byl převzat z německých divadel, ale české prostředí mu nebylo prospělo, plně ho počestilo a zlidovělo, prostě jako by se u nás narodil. Kašpárek vítězil nad každým zlem a všechny situace dovedl ke šťastnému konci. Jeho slovník měl i některé své zvláštnosti jako třeba slovo „stafaporté“. Nelze opomenout ani další loutkové postavičky jako Kalupinku, věrnou družku Kašpárka, nebo Škrholu, postavu směšnou, nebo vážnou podle potřeby hry. Všechny původních 36 loutek Matěje Kopeckého je uchováno v Národním muzeu.

Kašpárek

V Čechách mělo loutkové divadlo zvláštní poslání. Zejména v době obrozenecké nahrazovalo herce živé a to hlavně na venkově, šířilo český jazyk a zabráňovalo snaze o poněmčování. Dnes se většina lidí domnívá, že loutkové divadlo je zábavou pro děti, ale vždy tomu tak nebylo. Loutkáři v Orientu i v Evropě hráli mnoho století především pro dospělé diváky, loutkové divadlo bylo rovnocenným partnerem divadlu hereckému. Kolem poloviny 19. století však už jen s obtížemi drželi potulní loutkáři - a nejenom čeští - krok s kulturním vývojem, docházelo ke stagnaci a k izolaci. Loutkářství se začalo z lidové kultury pomalu vytrácet, nemělo již čím oslovovat publikum. Výjimkou bylo několik loutkářů, kteří se snažili přizpůsobovat svůj repertoár a vybavení scény novým společenským podmínkám, ale úspěšní moc také nebyli. Za všechny jmenuji alespoň J. N. Laštovku. Nemile do loutkářského vývoje zasáhl i nástup realismu, jehož podstatu loutkáři nedokázali na svých scénách svými prostředky zrealizovat.

Zdálo se, že pokrokové 19. století loutkové divadlo nepokrokově pohřbí. Obliba však tak úplně nezmizela, pohřeb se nekonal, naopak se začala šířit tzv. domácí loutková divadla. Na vzniku loutek a scén se hojně začali podílet známí umělci jako třeba Mikoláš Aleš, Karel Svoboda, A. Scheiner a další. Pro domácí loutková divadla se začaly vyrábět dokonalé sériové loutky a nepřeberná množství kvalitně tištěných dekorací. V tomto „loutkovém zlatém věku“ u nás působilo kolem 2000 loutkových scén. Mnohé z rodinných divadel měla vysokou uměleckou úroveň a postupně se stala dobrým a kvalitním základem pro vznik amatérských scén pro větší publikum, nikoli jen pro děti v rodinách. Pomalu, ale jistě začalo vznikat kvalitní loutkové hnutí. Velikou zásluhu na tom měl mimo jiné i Sokol, kde kromě tělovýchovných aktivit se věnovali i

kulturním českým aktivitám a například Sokolské loutkové divadlo v Praze Libni, vedené J. Malíkem bylo velmi úspěšné a vyhledávané. A byly i další tělocvičné jednoty, které rozvoj loutkoherectví zachraňovaly jako třeba Orel a DTJ. A v roce 1911 vznikl Český svaz přátel loutkářského divadla v čele se svým zaníceným a pokrokovým milovníkem loutkářství, Jindřichem Veselým. Tomu se také podařilo v roce 1912 zahájit vydávání časopisu „Český loutkař“ a od roku 1917 časopisu „Loutkař“. Také umělci zakládali vlastní amatérské scény jako například „Pražskou říši loutek“, vedl sochař Sucharda, „Kašpárkovu říši“ v Olomouci Ing. Čech a byli i další loutkoví příznivci.

A rozvoj šel dál, nelze opomenout loutky Spejbla a Hurvínka, narozené prof. Skupovi v Plzni. Spejbl, kterého lze charakterizovat jako přečtyřlétého měšťáka, věčného nespokojence, ale i poučovatele v dobrých mravech a Hurvínka jako poněkud prostofekého a zvidavého kluka v kraťasech. Později tyto základní a neuvěřitelně oblíbené loutky byly ještě doplněny Máničkou, bábinkou paní Kateřinou a neodmyslitelným psem Žerýkem – a zůstaly s námi dodnes.

Není možné se nezmiout o Jiřím Trnkovi jako po dokonalém zakladateli animovaných filmů. Byl to jakýsi vzbouřenec proti postavičkám Walta Disneyho. Podařilo se mu ve svém studiu „Bratři v triku“ osvobodit český a také světový kreslený a animovaný film z amerického vlivu. Zavzpomínejme na jeho dokonalého *Vojáka Švejka*, *Staré pověsti české*, *Sen noci svatojánské* a mnohé další. Jeho animovaná díla prorazila i do zahraničí a slavila zde neuvěřitelná vítězství. Připomínám jeho dílko *Ruka*, které se dočkalo mnoha mezinárodních ocenění, kdy zajímavost spočívala i v tom, že komunistický režim se domníval, že v něm jde o kritiku kapitalismu, kdežto na Západě bylo dílo chápáno jako skrytý útok na komunismus.

Animované filmy jsou stále v Čechách oblíbené – připomínám už jen Werichovo *Fimfárum*, pak *Kuki se vrací* a dle mého názoru úžasnou pohádkovou romantiku Jiřího Barty *Na půdě, aneb kdo má dneska narozeniny*. To poslední jsem si vychutnala nejméně dvakrát a stále jsem držela v promítací tmě palce vítěznému dobru v podobě princezny Pomněnky a jejich přátel medvídkovi Muchovi, rytíři Krasoňovi a skřítkovi Šubrtovi žijícími mezi odloženými starými věcmi v zákoutí jakési, asi české půdy.

Povídání o loutkách a loutkových divadlech je u konce, už snad jen to, že jeho současná obliba trvá, v Čechách je asi 300 amatérských souborů, nejméně 12 stálých „kamenných“. Z vynikajících loutkových scén se radují jak děti, tak dospělí a to v mnoha českých městech, v Plzni, Ostravě, Mostu, Hradci Králové, Českých Budějovicích, Kladnu, Liberci, Brně, Kroměříži, Praze.

Takže už si jen budeme pamatovat pravdivé tvrzení z úvodu k titulu B. Vejrychové *Loutky Matěje Kopeckého* a sice že to, co říkají loutky je odjakživa myšleno v dobrém, že dobře vědí jak na všechno jít a jak ze všeho vyjít s úsměvem, jak odesmát smůlu i nejnepohodlnější, jak si dělat legraci a to i ze sebe. Ale vědí také, kdy je třeba dát průchod spravedlnosti, kdy zachovat vážnost a kdy přivolat na pomoc moudřejšího. Stále také platí Goethův výrok: *Děti nutně potřebují loutkové divadlo a loutky* a já dodávám, že nejenom děti.

Jana Fafejtová - Praha

Prameny: A. Dubská *Dvě století českého loutkářství*, B. Vejrychová *Loutky M. Kopeckého*, J. Toman *M. Kopecký a jeho rod*, L. Novák *Kdo je M. Kopecký*, animované filmy, internet

Hurvínka a Spejbl

Berlín

1. část

Už je to nějakou dobu co jsem chtěla toto město navštívit. Je plno barvitě, smutně i krvavé historie, která se přímo i nepřímě dotýkala nejen nás, Čechů, ale ovlivnila i dějiny celého světa. Přitahovala mě, chtěla jsem si na ní „sáhnout“ - vidět Braniborskou bránu, kudy pochodovali jak pruští císařové, tak Napoleon i Hitler; slavný orientační bod Berlína Říšský sněm, kam do jeho kopule 11. května 1945 dva ruští vojáci Jegorov a Kantarija pověsili vítěznou vlajku; vidět zbytky Berlínské zdi; Checkpoint Charlie – jediný přechod pro cizince v rozděleném Berlíně; i nespočetná muzea související s touto historií. Důvodů jsem měla hodně, v Berlíně jsem nikdy předtím nebyla, tak o to více mě to tam táhlo...

Až letos na jaře mně to vyšlo! Tou poslední kapkou do džbánu byl pro mne velmi zdařilý americký film *Most špiónů*, z doby studené války, který mě velmi nadchl. „Tam musím jet, to chci vidět!“ jsem si řekla. Takže jednoho březnového dne jsem nasedla v Karlových Varech do jednoho ze šesti možných pohodlných rychlíků směr Berlín a za necelých pět hodin, s jedním přestupem v Ústí nad Labem, jsem tam dorazila. Od místa přestupu se trať malebně točila kolem řeky Labe až do Drážďan, bylo na co koukat. Není to poprvé, co jsem projížděla státy Evropské Unie, ale stále ještě jsem si nezvykla, že razítko do pasu při přestupu hranic nedostanu a že si mne nikdo ani nevšímne. Průvodčí mluví několika jazyky, stejně i číšník v jídelním voze a tak jenom jména měst a vesnic mi řeknou, že jsme přešli hranice a že jsme v jiné zemi. Cestování takto je sice velmi snadné, ale já mám ráda v pase razítka! Tím, že jsem si zakoupila jízdenky tam i zpět o čtyři dny dopředu, jsem ušetřila hodně peněz. Hlavní nádraží v Berlíně je kolosální prosklená několik poschoďová budova, bylo otevřeno v roce 2006 na místě bývalého *Lehrter Bahnhof* a je považováno za největší v Evropě. Měla jsem adresu hostelu, kde jsem si zajistila ubytování, i instrukce, jak ho najít, jenže... I když je nádraží skoro v centru města kousek pěšky od hlavních atrakcí, rozhodla jsem se, že vyzkouším městskou dopravu. Po pár dnech v Berlíně už mi bylo jasno, ale onen první den jsem měla trochu potíže, než jsem si našla správný spoj. Jezdí zde Metro, neboli U-Bahn, potom městská železnice, neboli S-Bahn, dále pak autobusy i tramvaje. Teď šlo ještě o to, vybrat ten správný směr, východ, západ, jih anebo sever? Takže městskou dopravu jsem použila jen třikrát a to se jednalo o delší vzdálenosti a času každým dnem ubývalo. Na ulicích je vidět i hodně kol, ale podle mne se nejlépe Berlín pozná pěšmo, s dobrou mapou je snadná orientace. Ubytování bylo bezproblémové, lokace výborná, přímo v historickém centru - Mitte – Berlína. Cestováním po světě jsem s hostely sžita, samozřejmě, že kvalita vždy není stejná, záleží na okolnostech a ve které zemi se cestuje, s tím jeden už musí počítat. Atrakce hostelů, aspoň tedy pro mne, spočívá v tom, že jeden narazí na podobné lidičky se stejným zájmem jako je on sám/a, většinou z jiných zemí i kontinentů, výmění se poznámky z cesty, společný čaj a dobrý pokec. I cena za postel se vejde dobře do rozpočtu. Obohacení myslí, navázaná přátelství, v tom vidím kvalitu. Stejně to bylo i zde v *Generatoru*. Velmi moderní budova se vším příslušenstvím, společenskou místností i jídelnou, plus dva bary a dobré služby. V nabídce jsou i jednolůžkové a i dvoulůžkové pokoje. Najdete ho i v dalších evropských městech. Ráno, když jsem přišla na snídaní, tak jsem si zprvu připadala jako babička. Alespoň jsem si tak připadala s několika desítkami mladých lidí, ale hned na to se do jídelny začala trousit moje věková skupina, asi dvacet německých turistů, cestujících po Německu po větších městech. Dala jsem se s nimi do řeči, pozvali mě, abych jela s nimi, byla to lákavá nabídka, ale už byl odlet do Kanady v dohledu a tak jsem s upřímnou lítostí poděkovala. Už dříve jsem si všimla, že Kanadáné často hodnotí své dovolené podle toho, kolik hvězdiček měl hotel a jaké bylo jídlo, jestli teplá voda pořád tekla, to jsou často jejich hlavní kritéria dovolenkového pobytu. Pro Evropany a řekla bych i pro ty s evropskými kořeny, hodnocení bývává jiné. Co viděli, co poznali, tím vyzdvihují svoje cestování. V Evropě je to snadné,

Brandenburgská brána

za trochou nového nemusíte jet daleko. Nejdříve jsem v pokoji spala sama, druhý den přibyl mladý Ind, který končil svá studia v Německu a než odjede, chtěl se po této zemi trochu porozhlédnout. Potom se objevila mladá dívka z Vancouveru, pracovní cesta, pár dní v Berlíně. Jako další byl profesor z Tanzanie, účastník kongresu, oblek, kravata, bílá košile. Přibylí též dva velmi povídaví Turci, manažeři hotelů, no a nakonec se tu objevili pro jeden večer dva mladí Skotové. Těch jsme ale moc neužili, většinu času trávili v baru. Místnost byla plná kufrů, jen já jsem dorazila s batůžkem. Co chci říci, všichni tito lidé, dalo by se říci profesionálové, dali přednost hostelu před hotelem, důvod – sblížení s lidmi. Jeden večer jsme všichni seděli na palandách a povídalo se, samozřejmě že anglicky. Nikomu se nechtělo na kutě. Dostala jsem upřímná pozvání do Tanzanie a Turecka i s příslibem laciného kvalitního ubytování. Mám nové přátele, mám zase co plánovat!

Stručně z dějin města - Berlín leží na severovýchodě Německa, městem protéká řeka Spree – Spréva, vzdálenost Berlín – Praha je pouhých 350 km. Jeho první historicky doložené zmínění pochází z roku 1244, roku 1451 se stává vládním městem braniborských markrabích a kurfiřtů, 1701 pak hlavním městem Pruského království, 1871 hlavním městem nově založené Německé říše. Berlín byl v minulosti hodně tolerantním městem, kde nalezlo útočiště a nový domov mnoho pronásledovaných uprchlíků, mimo jiné po roce 1685 hugenoti z Francie – francouzští protestanti, později po roce 1730 i protestanti z Čech. Ve dvacátých letech 20. století se z Berlína stává evropská metropole s bohatým politickým, vědeckým a hlavně kulturním životem. Tolerance končí rokem 1933

Berlínská televizní věž

s příchodem Hitlera k moci. Po druhé světové válce, kdy město bylo z velké části zničeno, byl Berlín rozdělen do čtyř okupačních sektorů. Počátkem studené války se Berlín dostal do středu konfliktů vítězných mocností. Roku 1948 dochází k Berlínské blokádě (kdy zásobování města se výlučně koná leteckým spojením) a posléze k politickému rozdělení města. K faktickému rozdělení dochází stavbou Berlínské zdi 13. srpna 1961. Po jejím pádu v roce 1989 začíná nová jeho kapitola a stává se později hlavním městem SRN. V dnešní době má Berlín asi tři a půl milionu obyvatel a vyznačuje se vysokým podílem cizinců, kteří pocházejí ze 183 států. Podle statistických údajů, k největším národnostním menšinám patří turecká národnost, jejíž příslušníci zde již žijí ve třetí, až čtvrté generaci, následují Poláci.

Bydlím blízko všeho podstatného, takže všude pěšmo. Hned odpoledne jsem se vydala na orientační průzkum svého sousedství. Scheunenviertel – je stará židovská čtvrť, kde jsou stále zachovány a dobře udržovány hluboké dvory – *hofen*, velmi idylické a romantické, kde nechybí kavárnička, nebo galerie, obchůdky, boutiques, včetně malby na stěnách. Největším a nejznámějším z nich je *Hackesche Hofe*, postaven v roce 1907, ale plně zrekonstruován v devadesátých letech. Kouzelný. V jednom z nich je i museum Anny Frankové. Jak jsem pak i později viděla, řekla bych, že *Street art* - pouliční umění - graffiti - je jednou z hlavních pozoruhodností Berlína. Kde je nějaká vysoká stěna, dvůr, nebo podloubí, tam se najde i malůvka. Navazují vkusně na sebe, nebo jsou jednotlivě ohraničeny, vždycky něco vyjadřují, jsou poutavou výzdobou areálu. Většinou nechybí ani podpisy jejich tvůrců. Dala jsem si kapučino, seděla uprostřed dvora a očima se ponořila do barev okolo mne. Uklidňující podívání. Večer se rozsvítila světla, ani se mi odtud nechtělo odejít. Nedaleká zářivá zlatá kopule Nové synagogy je nejvíce viditelným symbolem nově obživěné židovské komunity. Stojí na místě staré bývalé, která padla v sutiny při bombardování Berlína. Byla to největší synagoga v Německu. Nová synagoga je mistrovské dílo, líbivá, s maursko-byzantskými prvky, inspirací architektovi byla Alhambra v Granadě (Španělsko). Měla jsem štěstí, když jsem napoprvé šla kolem, zrovna svítilo slunce na kopule, krásná podívání! Tato synagoga slouží hlavně jako museum a místo vzpomínek. V uličkách, kde byly dříve obchůdky kokynářů, vyplňují mezeru povětšinou restaurace, kavárny a umělecké galerie. Cestou domů už mi kručelo pořádně v žaludku, a tak mě upoutal stánek, kde postával dav lidí, tzn. jídlo! Vmáčkla jsem se do houfu, koukám na jídelníček. Velký výběr nebyl, jen jedno a sice currywurst - kari klobása s různými přílohami. Všichni si jí objednávali, měli i vegetariánskou versi,

tak jsem si objednala také. Od té doby tato kari klobása byla mojí nejoblíbenější pochutinou. Příjemně pálivá, s kečupem chutnala super a dostane se koupit skoro na každém rohu.

Při procházkách městem jsem pak viděla, že tento jednoduchý výklon od normální klobásy si našel spoustu milovníků, každý stánek byl vždy obležen zákazníky. Dokonce jsem objevila, sice čistou náhodou, i museum o této berlínské specialitě. Tam jsem sice nešla, ale svědčí to asi o tom, že oblíbenost si udržuje již delší dobu. Za vším prý stojí žena, opět potvrzeno, stojí i za touto kari klobásou! Při registraci v hostelu jsem dostala i voucher na ochutnávku lokálního značkového nefiltrovaného berlínského piva. Den byl dost náročný a tak jsem si na něj hned zašla. Jak se říká, bodlo!, spalo se mi dobře.

Dalším bonusem mého pobytu v tomto hostelu byla i zdarma prohlídka města. Jak se ale ukázalo, průvodci pracují na volné noze, takže každý z účastníků po prohlídce je tak nějak nucen přispět několika eury do klobouku. Naše průvodkyně byla liliputánka, mladá Američanka, žila v Berlíně již delší dobu a tohle byl její zdroj obživy. Veselá, plná informací, někdy až komická díky své výšce. Povodila nás centrem a ukázala nám mj. i místo, kde kdysi byl Hitlerův tříposchoďový podzemní bunkr, díky za to, těžko bych ho asi sama našla. Byla to dobrá orientační procházka. První zastávkou pro většinu návštěvníků Berlína bývá historická *Brandenburger Tor* - Brandenburská brána a areál kolem ní. Byla dokončena v roce 1791 a byla vstupní královskou branou do města. Pýchou města stále setrvává. Na jejím vrchu jí zdobí slavná socha Quadriga, bohyně vítězství se spřežením koní. Zlaté barvy brány při večerním osvětlení působí fenomenálně. Stojí až na samém konci jedné z nejhonosnějších a největších tříd Berlína - *Unter den Linden* - na ohromném, harmonicky ohraničeném, náměstí - *Pariser Platz*, konce jeho jsem nedohlédla. Dovedu si zde představit vojenské přehlídky, stejně tak i desetitisíce Berličanů oslavujících kolaps Berlínské zdi. Muselo to být mohutné, fotografie z této doby to potvrzují. Mnoho dalších budov od známých architektů lemují náměstí. Za zmínku určitě stojí známý hotel *Adlon*, samý plyš i brokát a s bohatou VIP historií, ale je zde také Akademie umění, jedna z nejstarších kulturních institucí Berlína, založena císařem Friedrichem a otevřena roku 1696. Neschází zde ani obchody se suvenýry a je zde i hlavní stan průvodců lákajících na prohlídky města anebo i okolí. Např. po stopách Třetí říše, návštěva Sachsenhausenu (koncentrační tábor), Červený Berlín, Potsdam – sídlo německých císařů, anebo nahlédnutí do berlínského undergroundu. Populární je prý i návštěva nočních klubů s neomezenými püllitry piva. Výběr je velký, jak prohlídek, tak i piva. Kousek opodál na Náměstí republiky stojí grandiosní *Reichstag* – Říšský sněm, opředen pestrou historií. Dostavěn byl roku 1894 a od té doby sloužil jako sídlo vlády; záhadně v roce 1933 začal hořet a nacisti použili mystérium ohně k uchopení moci. Za dvanáct let poté dva vojní ruské armády pověsili na bombami poničenou budovu do jeho kopule vítěznou vlajku. Během Studené války Reichstag stál celou tu dobu tak, jak byl, na západní straně Berlínské zdi. S částečnými opravami se sice již začalo v padesátých letech, ale teprve až po pádu Berlínské zdi se dostavěl do dnešní podoby. Od roku 1999 je opět sídlem německého parlamentu. Nově byla přistavěna prosklená vysoká kopule, jako znak průhlednosti německé politiky. Pro můj vkus je příliš moderní, nějak mi tam neseď. Chtěla jsem se podívat nahoru na střešní zahradu, do kopule a vidět před sebou večerní Berlín. Vstup je povolen jen určitému počtu návštěvníků a v určité hodiny. Musela jsem předložit pas a na povolení ke vstupu jsem čekala dva dny. Zřejmě populární aktivita.

Berlínská synagoga

Bezpečnostní pravidla přísná, kontroly jak na letišti, dokonce jsem byla doprovovena uniformovaným vojákem až k výtahu. Prohlídka kopule a vidět z výšky světla večerního Berlína stálo za to. V přízemí budovy je extensivní výstava fotografií z historie Říšského sněmu. Nedaleko opodál, kousek od *Tiergarten* – největšího městského parku Berlína, jsou nově postavené vládní budovy velmi moderního stylu. Připadalo mi, že kudy jsem šla, všude se buduje a opravuje, takže lešení, oranžové kuzele, ochranné ploty i stavební mašiny jsou od

Pokračování na str. 10

Pokračování ze str. 9

konce války zřejmě stálou kulisou města. Německá preciznost je známou věcí, zaznamenávala jsem ji na každém kroku.

Velmi výjimečně působí *Memorial to the Murdered Jews of Europe*, zkráceně *Holocaust Memorial* - Memoriál věnovaný šesti miliónům zavražděných Židů nacisty v koncentračních táborech. Na ploše fotbalového stadionu v pravidelných řadách jsou položeny 2711

Memorial to the Murdered Jews of Europe

sarkofágového vzhledu cementové jakoby rakve, šířky i délky stejné, ale různých výšek. Na první pohled je to pole šedého, vlnícího se kamene, působící chmurně, až studeně. Procházkou tímto zasmužilým bludištěm na mne padlo ticho a chlad. Za chvíli

jsem ale cítila, jakoby kameny ke mně promlouvaly a byly to slova o bolesti a utrpení. Měla jsem pocit spirituálního kontaktu. Ojedinele položená květina je projevem lítosti, teplá hra slunečních stínů pohladí zemřelé. O podlaží níže je *Ort der information* - Informační centrum, tabulky, čísla, jména, fotografie... nikdo odtud neodchází nedotknutelný emocemi. Trvalo to celých sedmáct let, než památník byl postaven, ale 10. května 2005 byl otevřen.

Plánování aktivit mi celkem vycházelo dobře, ale jeden den jsem se probudila a venku pršelo, i když to nebylo v předpovědi. Deštník jsem sice měla, ale i přesto jsem udělala změnu plánu. Jak se ukázalo, hodně dalších jiných udělalo totéž. *Museumsinsel* - Ostrov muzeí, pod ochranou Unesca, je souborem pěti budov včetně Národní galerie, postavených v rozmezí od roku 1830 až 1930, obsahující kulturní a umělecké pamětihodnosti šesti tisíce let. Tento Berlínský „Louvre“ je malebně posazen podél řeky Spree a s parky kolem. Na podrobnou prohlídku všech budov je doporučeno aspoň dva dny. V ten den zde bylo nabito, čekalo se jednak už ve frontě na vstupenky a pak v další frontě u vstupních dveří. Počet návštěvníků byl sice regulován, ale i tak, byli jsme rameno na rameni a šatny byly plné mokrého oblečení a deštníků. V ten den jsem stihla jen Národní galerii a dvě muzea, zbývající další dvě, bohužel, musím nechat až „na příště“, jeden z důvodů, proč se do Berlína vrátit. Každé z muzeí má svoje specifikum, např. *Neues museum* - Nové museum, hostí egyptskou sbírku, včetně busty královny Nefertiti, 3500 let starou a nádherně zachovalou. V Národní galerii jsem se kochala mj. obrazy Maxe Liebermana a v jedné z výstavních síní, kam směřovaly nohy každého návštěvníka, bylo vystaveno několik pláten německého romantika devatenáctého století Caspara Davida Friedricha. Zde jsem i já pobyla delší chvíli. *Bode museum* je mohutné a majestátní, nejkrásnější z pěti budov, krásné baroko,

aspoň podle mého soudu. Je postaveno přímo u řeky na špičce ostrova a hned vedle mostu, takže máme pocit, že budova muzea se vztýčuje přímo z řeky. Muzeum obsahuje jednu z největších sbírek soch na světě. Opět jen tak kousek za rohem je *Deutscher Dom* - Německá katedrála, stavěna mezi roky 1747- 1750, doplněna později o oslňující kopuli. S modrou oblohou a sluncem je se načítat. Jaro začínalo a tak byly na řece již viděti i výletní lodě. Lodě několikrát zastaví, je možno vystoupit i nastoupit kdekoliv. Sice výletní loď, ale i případný další článek městské dopravy. Při procházce touto barokní krásou, doby císařů a králů, mi najednou připadlo, že čas se vrátil dozadu, a já jen čekala, kde se objeví ženy v dlouhých šatech s parapíčky a páni ve fracích. Jen ale co auto zahoukalo, hned jsem byla zpátky v přítomnosti. K romantice té doby přidávají i mosty, klenuté a hojně zdobené, s lucernami a nescházely ani zámky lásky milenců. Berlín je i zdařilou přehlídkou velmi rozdílných směrů architektury, labužníci si zde přijdou na své. Eklektická směs gotiky, baroka, empíru, modernismu, je tu všechno. Neschází ani velmi moderní odvážné projekty, jako např. Židovské museum. Renomovaní architekti se podíleli na výstavbě i poválečné rekonstrukci a staví se zde až dodnes. Přijďte se podívat, nebudete se stačit divit!

Další jeden celý den jsem strávila v *Deutsches Historisches Museum* - Německé historické museum. Do růžova zbarvená několika poschoďová vkusná budova, 1730, dříve používaná jako skladiště zbraní. Je jednou z nejstarších budov stojících na třídě *Unter den Linden*. I zde se buduje, ulice rozkopaná, bude Berlín někdy dostaven? Kdybyste chtěli poznat do detailů historii Německa posledních dvou tisíců let končící jeho sjednocením, zajděte si sem. Strávila jsem zde skoro celý den, když nepočítám svačinku - kapučíno a dort - v muzejní kavárně. Velmi zajímavé museum, výstavka je přehlídkou - směsí dokumentů, knih, obrazů, map, nádobí, textilu, zbraní, nábytku, nástrojů a všeho dalšího. Dvojjazyčně, angličtina druhým jazykem. To co se mi z hodin dějepisu již vytratilo, tak jsem si to opět trochu připomněla. Pro německý národ rozhodně nebylo a stále asi není snadné překousnout dobu fašismu a není ani možné, ji někam schovat, jako by neexistovala. Německo se k ní postavilo velmi otevřeně, tak jak by to mělo vždy být, aspoň podle mého názoru. Přesvědčila mě o tom návštěva jak muzea, tak i Berlína. Neskrývají žádná fakta, logické vysvětlení okolností nástupu Hitlera a všeho toho dalšího, co následovalo. Nechybí ani období *studené války*. Čísla, statistiky, dokumentační fotografie, vše na papíře. V muzeu jsem viděla i hodně mladých lidí, kteří poctivě pročítali napsané. Je nutné se z historie poučit, aby se neopakovala. Jednoho dne jsem zavítala do bývalé východní části Berlína a nebyla jsem překvapena. Tak nějak jsem to očekávala. Musel to

Pohled do východního Berlína

být a stále ještě je velmi silný rozdíl mezi bývalým východním a západním sektorem. Na první pohled poznáte, kde jste a to, prosím, po dvaceti pěti letech od sjednocení! Parky neupravené, lavičky napůl rozbité, chodníky nerovné. Paneláky, ala ruský vzor, pomalu ale jistě mizí z ulic a jsou nahrazovány velmi moderními a vkusnými bytovými celky. Nepoužívané staré tovární budovy se bourají a nová výstavba následuje. Toto je i sekce tzv. *Alternative living* - alternativního bydlení a to jsem tedy zírala! V bývalých rozlehlých továrních dvorech žijí squatters - nezákonný osadník, či samozvaný nájemník - staré nákladáky, auta, nábytek, všeho možného kolem, ploty porostlé křovím, brány s řetězy. Většinou rozbitá okna. Tak na výšku prvního patra, stěny budov pomalovány, nápisy *Vstup zakázán!* Jedna brána byla otevřená, nedalo mi to, vešla jsem na dvůr a vedle všeho toho, co už jsem napsala, tak jsem zde viděla skupinu asi osmi mužů sedět uprostřed dvora okolo ohně. Seděli dost daleko ode mne, jeden nikdy neví a tak trochu jsem se porozhlédla, vzala pár fotek objektu, pokynula na pozdrav. Stará garáž, vojenské auto, maringotky, všude se bydlí. Ale i tady bylo na všech stranách, kam oko dohlédlo, vidět graffiti po stěnách budov, i na částech zbouraných objektů. Kde leželo kus zdi, tam byla na ní i malůvka a většinou velmi zdařilé.

Docela mě to fascinovalo, zcela určitě upoutaly můj plný zájem, měly něco do sebe, jak se říká, aspoň tak na mne působily. Párkrát jsem zde byla požádána o peníze. Zpátky do centra jsem šla po třídě Karla Marxe, 90 m široký bulvár, 2,3 km dlouhý, impresivní, monumentální, národní pýcha architektury NDR. Hotely, budovy, byty vládních úředníků, restaurace. Inspirace přišla z Moskvy.

Nad'a Humlová

- Červen 2016

Dokončení příště

Červen

Januaris

má 30 dní

Počasí dle stoletého kalendáře: Na začátku jinovatka, na to pošmourno, dne 9. hezké a teplé počasí, které trvá až do konce. Dne přibývá do 23. o 17 minut, pak až do konce ubývá o 4 minuty. Délka dne je 16 hodin 6 minut až 16 hodin 19 minut.

Den Co a jak

1. O svatém Fortunátu kapka deště má cenu dukátu.
2. Červen studený — sedlák krčí rameny.
3. Veselá mysl — okradený doktor.
4. Pláče-li červen a neoschne žitko, v zajících, koroptvích budem mít řídko.
5. Hřímá-li v červnu, zvedne se obilí.
6. O svatém Norbertu chladna jdou ke čmertu.
7. Bez chuti ani provázka neukrútí.
8. Medardova kápe, čtyřicet dní kape.
9. Co červen nedá do klasu, červenec nažene v času.
10. V červnu-li zamrazí, úroda se zkazí.
11. Prší-li na svatého Barnabáše, padají hrozna do koše.
12. Svatá Tonička mívá často uplakaná očička.
13. Svatý Antonín pevně veslo třímá, často na něj hřímá.
14. Nech si křivo chodí, enem když rovno tancuje.
15. Svatý Vít kořen štíp, svatý Prokop, ten ho dokop.
16. V červnu rojení, nestojí za zvonění.
17. Jaká parna se v červnu dostaví, tak se i prosincové mraky postaví.
18. Červen mokrá a studený — bývají žně vždy zkažené.
19. Svatí Gervázi a Protázi po loukách kopce sena rozhází.
20. Kdo vysoko leze, lahko sa sveze.
21. Na svatého Aloise poseč louku, neboj se!
22. Je-li červen mírný — nebude v prosinci mráz silný.
23. Na svatou Agripinu odpočívej jenom v stínu.
24. Kdo staví, pozbuďte peněz aj zdraví.
25. Svatý Ivan bývá plačtivý pán.
26. Který svatý mlátí bez cepů? Svatý Jan Burian.
27. Pro dešť na den Ladislava, dlouhým mokrem bolí hlava.
28. Širokému každý v cestě stojí.
29. Petr rozsévá houby a Pavel myši, když prší.
30. Nekteré roby sú všecy stejné.

Zahrádkář

Měsíc růží. Pěkně kvetou, voní a těší. Odkvetlé růže odstraňujeme. Ničíme škůdce růží — hlavně mšice. Travníky žneme a cestičky udržujeme ve vzorné čistotě.

Domácí zápisky

Slovensko má naději

Jestliže jelo Slovensko na ME po vítězství nad mistry světa Německem 3:1 s obrovskými ambicemi, které se ještě zvětšily v úvodu utkání, kdy Marek Hamšík překonal waleského brankáře Warda, ale Davies jeho střelu stačil zblokovat na brankové čáře, pak v následujících minutách se rozplynuly. Historická premiéra na evropském šampionátu pro Slovensko dopadla neslavně. Fotbalisté Slovenska, v jejichž základní sestavě nastoupili i čtyři hráči z české nejvyšší soutěže, podlehli ve skupině B v Bordeaux rovněž debutujícímu mužstvu na ME Walesu 1:2. Ostrovní tým poslal do vedení v 10. minutě povedeným přímým volným kopem Gareth Bale, po hodině hry srovnal Ondřej Duda, jenž v té chvíli byl na trávníku jen minutu. O výhře Walesu, který na velké akci startuje poprvé po 58 letech, ale rozhodl v 81. minutě další střídající hráč - Hal Robson-Kanu. I v druhém utkání proti Rusku byl znát na slovenských hráčích v prvním poločase útlum. Úvodní půlhodina utkání, hraného pod zataženou střechou, příliš šancí nepřinesla, většina pokusů

skončila mimo branku. Nejnebezpečněji vypadala Smolovova střela z 28. minuty, záložník Krasnodaru ale zpoza vápna mířil těsně vedle tyče. K první střele na branku se Slovensko dostalo až v 32. minutě a hned z toho byl gól. Hamšík poslal z vlastní poloviny přihrávku za obranu Weissovi, který si míč zpracoval, obehrál nedůsledné obránce a pravou nohou překonal Akinfejeva. Oslavil tak první reprezentační trefu od loňského března, kdy v kvalifikaci ME skóroval do sítě Lucemburska. V poslední minutě prvního dějství si Weiss a Hamšík vyměnili role. První jmenovaný rozehráł nakrátko rohový kop a záložník Neapole se prezentoval krásnou střelou, na niž Akinfejev nemohl dosáhnout. Podobná rošáda střelce a asistenta se na Euru povedla naposledy anglické dvojici Rooney - Scholes před dvanácti lety. Na další nebezpečný moment si museli fanoušci v Lille počkat do 80. minuty, kdy Rusko snížilo na 1:2. Šatovův centr umístil hlavou za Kozáčikova záda nehlídaný Glušakov. I přes následný drtivý tlak ruské

reprezentace ale Slováci udrželi tři body. Marek Hamšík ve středním duelu evropského šampionátu jednoznačně potvrdil, že je nejlepším slovenským hráčem současnosti. Neapolský středopolař režíroval výhru Kozákova výběru nad sbornou, která oživila šanci našich východních sousedů na postup do osmifinále turnaje. Nejprve lahůdkovým pasem připravil úvodní gól, druhý nádhernou ránou obstaral sám. Po zápase byl právem vyhlášen nejlepším hráčem duelu. „Dlouhodobě je v reprezentaci klíčovou postavou, vůdcem mužstva. Jeho výkon proti Rusku byl skvělý a hlavně týmový, protože velmi pomohl i v defenzivní činnosti. A dal také krásný gól, velkou měrou přispěl k vítězství,“ citoval slovenského trenéra Jána Kozáka server pravda.sk. Ve čtvrtek pak Anglie porazila Wales 2:1 a má téměř jistý postup. O druhé a třetí místo se dělí Slovensko a Wales se třemi body a shodným skórem 3:3. Čtvrté Rusko má jeden bod. Znamená to, že i v případě prohry s Anglií by Slovensko mohlo postoupit do osmifinále ME.

abe-sport.cz

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME

A beautiful place to fly and dine

- Bistro 26 Restaurant
- Hangar Rentals
- Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale
- Self Serve Fuel Station
- Runway Lights
- Automatic Weather Observation Station (AWOS)

EDENVALE Aerodrome

BISTRO 26

5195 Hwy 26 East | Stayner, ON | L0M 1S0 | Tel: (705) 428.3112
 www.edenflight.com | www.bistro26.ca | info@edenflight.com

For reservations please call (705) 428.4703 or email us at info@bistro26.ca

Pohřbené Česko stále žije

Jestliže Češi hráli proti Španělsku 87 minut neuvěřitelně dobrou defenzivu a pouhé tři minuty scházely české reprezentaci v šampionátovém prologu v Toulouse, aby obrala úřadující mistry Evropy o body. Češi hájili bezgólovou remízu také díky tomu, protože se po půli přece jen zvedla a drželi Španěly na distanc od Petra Čecha, dokonce i ke gólu měli blízko, jenže nerozhodný výsledek nakonec neuhájili. Hlavičkující barcelonský stoper Piqué

Chorvatští fanoušci si pokazili dojem řádním na konci zápasu

St. Etienne na dva dny patřilo českým a chorvatským fanouškům, kteří dorazili na zápas obou reprezentací na fotbalovém mistrovství Evropy. Ve stosedmásetitisícovém městě na středovýchodě Francie panovala skvělá atmosféra, soupeřovi příznivci si ale pokazili dojem řádním na konci utkání. Na trávník přilétly světlice, vedle pořadatele vybuchl dělbuch a více než pět minut se nehrálo. Duel nakonec skončil 2:2.

Chorvatští fanoušci se před utkáním s českými příznivci fotili, společně skandovali pokřiky a slušně se chovali i po většinu utkání. V 85. minutě se ale poblíž brankáře Petra Čecha snesly na trávník světlice.

Hříště přiběhla uklidit skupina pořadatelů, poblíž jednoho z nich ale explodoval dělbuch a člen ochranky se skácel na zem. Rozběsněné příznivce se pokusili zklidnit sami chorvatští hráči, v sektoru pro balkánský celek přesto došlo k potyčkám a jeho část následně vyklidila policie.

Davy fanoušků se začaly sjíždět do St. Etienne už den před utkáním. Stejně jako v Toulouse při zápase se Španělskem panovala i tentokrát mezi oběma tábory velmi přátelská atmosféra, Češi a Chorvati dokonce spolu často bydleli i v jednom hotelu. Z jednoho balkonu visela česká a z druhého chorvatská vlajka.

V den utkání se město proměnilo ve fotbalový karneval. Tramvaje jezdily vyzdobené českými a chorvatskými vlajkami a na každém obchodu byly nalepené nápisy „vítejte“ v obou jazycích.

Nejvíce žily fánzóna kousek od stadionu a centrum v čele s hlavním náměstím Place Jean Jaurés. Příznivci na něm od dopoledne skandovali chorály a došlo i na malý fanouškovský zápas mezi pěti hráči každého z táborů, který skončil remízou. Ve městě ale měli početní převahu Chorvaté, jejich dorazilo téměř k deseti tisícům, i když mnozí z nich neměli vstupenku. Příznivci balkánského týmu až na pár dělbuchů příliš nepotvrzovali pověst divokého publika.

Stejně jako Španělé v legraci opakovali i česká hesla a ulicemi St. Etienne se tak neslo třeba „Limberský, ty jsi h...o“, což v narážce na „Spartánský pokřik“ proti Davidu Limberskému skandovala plzeňská skupina reprezentačních fanoušků.

Na stadionu panovala hlasitější atmosféra než při utkání se Španělskem. Pomohla k tomu nejen větší kapacita, ale hlavně velmi strmé tribuny, kvůli nimž se aréně Stade Geoffroy-Guichard přezdívá „kotel“. Na kulise nebylo nijak znát, že pár míst zůstalo volných.

Češi drželi s mírnou převahou Chorvatů v hledišti krok a k jednotlivým popěvkům jim výrazně pomáhali i trumpetisti. Příznivci národního týmu fandili i za nepříznivého stavu 0:2, a když Milan Škoda snížil, hnali svůj tým za vyrovnáním. To zařídil v nastavení z penalty Tomáš Necid.

ČTK – sport.cz

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

je ztrestal. Ještě v závěru utkání mohl Darida vyrovnat, ale španělského brankáře de Goyu nepřekonal.

Ačkoliv trenér Vrba pro utkání proti Chorvatsku sliboval ofenzivní hru, opak byl pravdou. Během prvního poločasu hráči v bílých dresech na Subašičovu branku nevystřelil. Rakitičovu střelu v začínající 37. minutě ještě Čech vykopel a svůj tým spasil. Zázračně, neboť když si legionář z Barcelony pohlá s Hubníkem jako se školákem, objevil se před gólmánem ve vyložené šanci úplně sám. Pár desítek vteřin poté se snažil na ránu Perišiče rovněž dosáhnout. Marně, protože chorvatský legionář ve službách milánského Interu dostal po nepochopitelné Plašilově ztrátě balónu od Sivoka tolik času a hlavně prostoru, že mohl pálit, jak se mu uránilo. Čech neměl nárok, takže Chorvatsko osm minut před půlí zaslouženě vedlo. Po čtvrt hodině druhé půle už ale hůř bylo, protože Brozovič parádní přihrávkou našel Rakitiče, jenž se zjevil sám před Čechem. Pochopitelně že ho přeloboval a vedení Chorvatů zvýšil na 2:0. Trenérovi Vrbovi nezbylo, než založit ruce na prsa a po sedmi minutách se pokusit střídáním o zázrak, Sivokovi pak burcováním probrat spoluhráče. Nic nepomáhalo, protože soupeř zápas opanoval a Manžukič a spol. si připravovali další a další šance. Nevyužili je, takže po centru Rosického přišel z hlavy střídajícího Škody trest a probuzená naděje na zvrát. Ve výkonu, ale i skóre. Světlice a dělbuchy létající ze sektoru chorvatských fanoušků zápas přerušily a českému celku pomohly. Chorvati vypadli z tempa a koncentrace, Vida si při hlavičkovém souboji se Sivokem sáhl na míč rukou a vynikající rozhodčí Clattenburg nařídil penaltu. Necid ji ve třetí minutě nastavení nekompromisní bombou proměnil, takže zachránil remízu i postupové naděje. Zázraky se prostě ještě dějí a jeden se udál právě v St. Etienne.

abe, sport.cz

Kouzelníci ze sopečného ostrova

Před minulým mistrovstvím světa málem došlo k senzaci, když se země s počtem obyvatel okolo 370 000 obyvatel proboujvalo na Mistrovství světa v kopané. Nakonec odešel Island poražen v baráži s Chorvatskem. Při letošním ME již Island ane nechybí. Dokázali vyřadit favorizované Holanďany a skončili ve skupině za námi a před Tureckem. Na ME prý dorazilo osm procent populace, takže se ostrov téměř vyčistil. Byl jsem v zemi gejzírů dvakrát. Poprvé téměř měsíc v roce 1969. První, co mne překvapilo byla zima i v srpnu, téměř denně pršelo. Projel jsem tehdy celým liduprázdným ostrovem až na sever na ostrov Hrisey, kde působil Kári Valsson, luteránský farář, který se narodil ve východních Čechách. V Reykjavíku jsem měl základnu v kempu poblíž malého stadionu, kde hrála všechna místní mužstva. Pokud se pamatuji tehdy hrálo ligu deset týmů, dnes dvanáct. Všichni hráči byli amatéři nebo poloprofesionálové. V té době hrálo první islandskou ligu i Akureyri (skutečný název je *Akureyrarkaupstaður*), osada, kde dnes žije 17000 obyvatel. Odtud pocházel i můj povídkový hrdina. Tehdy nehrál žádný islandský fotbalista na kontinentě a tak příběh o něm byl holou fantazií. Skutečností je, že dnes všichni islandští reprezentanti hrají v Evropě, ale většinou v nižších soutěžích. Zvláštností Islandanů je, že nemají příjmení a tak druhé jméno je křestní jméno otce. Koncovka -son, znamená syn. Na Islandu je tedy telefonní seznam podle křestních jmen. Zajímavý je třeba osud islandského brankáře Hannes Haldórsona, který je povoláním filmový režisér. V utkání proti Portugalsku měl několik neortodoxních zákroků, ale nakonec přispěl k další islandské senzaci. Island dokázal remizovat s vysoce favorizovaným Portugalskem 1:1, když vedoucí branku Portugalců vstřelil Nani v 31. minutě. Za Island vyrovnal v 50. minutě Birkir Bjarnason. Bylo to jedno z nejdratičtějších utkání prvního kola šampionátu.

abe

SEAT

SALE

TO THE WORLD

UNIGLOBE
Enterprise Travel

MEMBER OF: IATA, tico.ca, CLIA, CRUISE LINES INTERNATIONAL ASSOCIATION INC. 1810380

blanka@premieregroup.com

Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577

Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

1221 Yonge Street (at Summerhill Ave.)
Toronto

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?
Rosti Brankovský, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?
Když vidíte inzerát nebo nápis *Dům na prodej*, Rosti Brankovský vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!
Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/443-9575
www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com